

ಸಂಪುಟ ೭

ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೪೮

ಸಂಚಿಕೆ ೧೨

ಬಾ ಪೂ ಜಿ

ಅವತರಿಸಿದುದು ೧೮೭೯

ಅಮರತ್ವ ಹೊಂದಿದುದು ೧೯೪೮.

ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಆಡಂಬರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ತೊಡಗಿ, ಆಸ್ತಿ ಕಾಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ತನ್ನವರ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಕರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಆತ್ಮಗೌರವವು ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗೌರವ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮನಗಂಡು, ಆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಹೌದು.

ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹಲವಾರು ಹಿರಿಯರು ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆ, ಮೊದಲಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ಹೂಡಿ ಕೇವಲ ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಹಿರಿಯ ಆಯುಧವಾಗಬಹುದೆಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು. ಇಡೀ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬರೇ! ರಾಜಕೀಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಆ ಮೂಲಕ ದೈವೀಯತೆಯನ್ನೂ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರವನ್ನೂ ಪಡೆದವರೊಬ್ಬರೇ ಮಹಾತ್ಮರು !

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಂದನಾರಾ, ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಮಿರಾ, ರಾಗಸುಧೆಯಿಂದ
ತ್ಯಾಗಯ್ಯ, ಅರಿವಿನಿಂದ ಶಂಕರ ಮಾಧ್ವ, ರಾಮಾನುಜ, ಬುದ್ಧ, ಹೀಗೆ
ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರುಂಟು. ಆದರೆ ಪಾಮರ ರಾಜಕೀಯ, ಕಲ್ಮಷ
ಜನ ಸಮಾಜ ಜೀವನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ತನ್ನೊಲಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದ
ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬರೇ !

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಕಾಲ
ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯತನವನ್ನು
ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಆದರೆ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು
ಮುಟ್ಟುವ ವೇಳೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡನಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಲೋಕಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿದೂತರಾಗಿ ಮೆರೆದವರು
ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬರೇ !

ತನ್ನ ಉದ್ಧಾರ, ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರ, ಎಂದು ಅರಂಭಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಮಾನವೀ
ಯತೆಯ ಉದ್ಧಾರ ಎಂದು ವಿಶ್ವಕುಟುಂಬಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿದವನೊಬ್ಬನೇ ಮಹಾತ್ಮ !

ಯಾವ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಯಾವ ಸಮರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಯಾವೊಬ್ಬನೂ
ಸತ್ಯದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯನಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ, ಅಹಿಂಸೆಯೇ ದಾರಿಸೂಚಕ
ವಾದರೆ, ಮಾನವನು ದೈವತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೆಂದು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕೀರ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮರದು.

ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಾಮರರಾದ ನಾವು
ಕೋರಬೇಕೆ ? ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನೀರು ತುಂಬಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೇ ? ಅಂತಹ
ಮಹಾತ್ಮನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾನವರ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ
ಇರಲಿ.

ಸರ್ವೇಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು.

ಶಾಂತಿ ! [ಶಾಂತಿ : ! ! [ಶಾಂತಿ : ! !

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

— 0 —

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ 'ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಯ' ಭಾಷಣಗಳನ್ನು "ಜಾತಕ" ಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ

★ ★ ★

ಕಾಶ್ಮೀರ ರಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಮುಸಲ್ಮಾನರೆಲ್ಲಾ ' ಗಾಂಧೀಜೀಕೆ ಜೈ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ.

★ ★ ★

ಗಾಂಧೀ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಹಲವರು ಸಲಹೆ ಇತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ

★ ★ ★

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಜಾವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವರಂತೆ, ಭಾನುವಾರದ ಬದಲು.

—ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನಾಬ್‌ರವರು ಶುಕ್ರವಾರವನ್ನು ಶನಿವಾರ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸುವರೆಂಬುದು ನಿರಾಧಾರವಾದುದು—ಅಂತೆ.

★ ★ ★

ನೂತನವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಹತ್ತಿಗಿರಣಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ' ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಗಿರಣಿ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದಿರುವರಂತೆ

★ ★ ★

ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ನಿಧನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಲವರು ಹಠಾತ್ತನೆ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರಂತೆ.

—ಕಂಟ್ರೋಲು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಲವರು ಹಠಾತ್ತನೆ.....

★ ★ ★

ಗಾಂಧೀಜೀಯವರನ್ನು ಉಭಯರಾಷ್ಟ್ರ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರಂತೆ.

—ಭೀಷ್ಮನಂತೆ ಮಹಾತ್ಮರೂ ಧನುಸ್ತ ಕಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲವೇ—
ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ—

★

★

★

ಮೊನ್ನೆ ಹರಿಕಥೆಗೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನ ಚಪ್ಪಲಿ ಕಳುವಾಯಿತು—

ಯಾರಾದರೂ ವೈಫಸರುಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಡುವಿರಾ ?

★

★

★

•

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ 'Ashes' ಅಂತೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ—ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರ Ashes ಆದರೂ ಸಿಗುತ್ತೇನೋ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗರು ಅಶಿ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

★

★

★

ಆ ಶುಕ್ರವಾರದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ನಾವು ಹೇಳಿತ್ತಿಲ್ಲವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ.

★

★

★

ಆ ಮೂರು ಬಾಲದ ಧೂಮಕೇತುವಿಗೆ—ಮಹಾತ್ಮರ ಹೆಸರಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸುಳ್ಳಂತೆ.

★

★

★

'ನೆಲಗಡಲೆಕಾಯಿ' 'ನೆಲಗಡಲೆಕಾಯಿ' ಅಂತ ರಸ್ತೆಲಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡ' ಬಂದರೆ—ಗಂಟಲು ಒತ್ತಿಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ವಾಚಕರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

★

★

★

ಭಾರತದಿಂದ ಬರ್ಮಾ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿತು.

—ಆದರೆ ಓಂಗ್ ಸಾನ್ ತರುವಾಯ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಲಿಯುವರೆಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

★

★

★

ಉರಿಗಾಳು

ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಬಂದ ನೂರಾರು ಚರಮ ಕವನಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. (ಪತ್ರಿಕೆ) ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಸಂಪಾದಕರಿಗೇ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿರಬೇಕು.

* * * *

“ ಜನವರಿ ಒಂನೆಯ ತಾ|| ಸಂಜೆ ನಡೆದ ಘೋರಕೃತ್ಯದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಅನೇಕರು ತಕ್ಷಣವೇ ಮೃತರಾದರು ” (ಸುದ್ದಿ)..... ಮೃತರಾದವರ ಸುದ್ದಿ ಹಾಗಿರಲಿ ! ಅನೇಕರು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದಾರಲ್ಲಾ ಅದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ.

* * * *

ಇಂಡ್ಯನ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂಲೀಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರದ್ದಾಗುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೋ ಎನೋ, ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

* * * *

ಬಾವುಜಿ ಬದುಕಿದ್ದಷ್ಟು ದಿವಸ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, ಗಾಂಧೀ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ, ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆಯಂತೆ.

* * * *

ಗಾಂಧೀಜಿ ಲಾಯರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಲಾಯರುಗಳೂ, ಡಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಡಾಕ್ಟರುಗಳೂ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳೂ, ಸ್ಕಾಟ್ ಎಂದು ಸ್ಕಾಟ್‌ದಳದವರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೋಕ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....ಅವರು ಮಹಾತ್ಮರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಎಲ್ಲೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಭೆ ನಡೆದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

* * * *

“ ಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಭಸ್ಮಾವಶೇಷವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆದು ಪುಣ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲವಾಯಿತೆ ? ” (ಭಾಷಣ)....

ಗಾಂಧಿಜಿಯನ್ನು ' ಹಿಂದುಗಳ ನಾಯಕ ' ಎಂದು ಜಿನ್ನಾ ರವರು ಸಾರಿ ಬಿಟ್ಟರು ,
ಆದ್ದರಿಂದ, ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಗಳಂತೂ
ಅಲ್ಲಿ . ....

“ ನೀವು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾನೆ ? ” ಎಂದು
ಯು. ಎನ್. ಒ. ದಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಿದರಂತೆ... ....
ಅದಕ್ಕವರು, “ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ ! ಯು. ಎನ್. ಒ. ನೀತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಅರಿತು
ಕೊಳ್ಳಲಿ, ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ” ಎಂದರಂತೆ

Mahathimatics ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
ಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಗಾಂಧಿ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ನವರಿಗಿದೆಯಂತೆ

“ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸೌಹಾರ್ದವೇನೋ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು. ” (ಪತ್ರಿಕೆ)....
ಆದ್ದರಿಂದ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ಕಲಹಪ್ರಿಯರು ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲೇ ದ್ವೇಷ ವೈಷಮ್ಯ
ಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

‘ ಯೂನೋ ’ ಹೆಸರನ್ನು ‘ ಯೂ ಡೋನ್ ಟಾನೋ ’ ಎಂದು ಬದಲಾ
ಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯಂತೆ.

“ ಕೈ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಕಣಿ ಹೇಳುವವನ ಅವಲಕ್ಷಣ ಬಯಲಾಯಿತು ”,
ಎಂಬುದೇ ಯು. ಎನ್. ಒ. ಚರ್ಚೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ.

“ And the mute suffering Humanity all over this
war ridden earth looking up to another great Hindu
to usher in an era of peace and plenty governed by
Ahimsa and Truth ” Kailasam.

ಖಾದೀ ಕಾಷಾಯ

ಕಾಷಾಯ ಅಂದ್ರೆ ಕಾವಿ ಅಂತಾನೇ ಅರ್ಥ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಕಾಷಾಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರೋವರೆಗೂ ಕಾವಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ, ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ.

ಬುದ್ಧ ಅಂತ ಇದ್ದನಲ್ಲಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮ, ಆತನಿಗೆ ಮಹಾಕಾಶ್ಯಪ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಆಪ್ತ ಶಿಷ್ಯನಿದ್ದ. ಆ ಮಹಾಕಾಶ್ಯಪ ಒಂದು ಸಲ ತನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯ ವೇಷ ಹಾಕಿದ್ದ ಸುಭದ್ರ ಎಂಬವನನ್ನು ಕಂಡು, “ ಭೋ, ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿದರೆ ಬುದ್ಧನ ಅನುಯಾಯಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದೀಯೆ. ಭಗವಂತನಾದ ಬುದ್ಧನು ಈಗ ಎಲ್ಲಿರುವನು, ತಿಳಿಸುವೆಯಾ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸುಭದ್ರನು ಅರಿಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚುವ ಹಾಗೆ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತ, “ ಓ, ಆ ಗೌತಮನೆಂಬ ದುಷ್ಟ ಶ್ರಮಣನು ಸತ್ತು ಇಂದಿಗೆ ಎಳು ದಿನಗಳಾಯಿತು. ಸದ್ಯಃ ಅವನು ಸತ್ತನೋ ನಮ್ಮಂತವರು ಬದುಕಿದೆವು. ಆ ದುಷ್ಟಶ್ರಮಣನು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೂ ನಮಗೆ ‘ ಇದು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಮಾಡಬಾರದು, ಇದು ಮಾಡಬಾರದು, ಇದು ಮಾಡಬೇಕು ’ ಎಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಅವನು ಸತ್ತನೋ—ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ” ಎಂದು ಹಿಗ್ಗುತ್ತ ಹೇಳಿದ.

ಮಹಾಕಾಶ್ಯಪನು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಕಟ ಪಟ್ಟು, “ ಹಾಗಾದರೆ, ನಿನ್ನಂಥವನು ಈ ಬುದ್ಧನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಿ ಈ ಕಾಷಾಯವನ್ನೇಕೆ ಧರಿಸಿದೆ ? ” ಎಂದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸುಭದ್ರನು ಏನೂ ಲಜ್ಜೆಪಡದೆ, “ ಕಾಷಾಯವನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ತುಂಬುವದೆಂದು ಬಂದೆನಲ್ಲದೆ, ಈ ನೀತಿಗಳೂ ನಿಯಮಗಳೂ ಈ ಶೀಲಗಳೂ ಶೂಲಗಳೂ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ? ” ಎಂದ.

ಇಂತಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕುಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಚಿವುಟದಿದ್ದರೆ, ಬೆಳೆದು ಬಲಿತ ಮಾಧವೀಲತೆಯು ತಾನು ನಂಬಿದ್ದ ಆಶೋಕವೃಕ್ಷವನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆದು ಕೆಡವಿ ಬಿಡುವ ಹಾಗೆ. ಬುದ್ಧನ ಧರ್ಮವೂ ಸಂಘವೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೇ ನಶಿಸುವವೆಂದು ಕಾಶ್ಯಪನು ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಧರ್ಮಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದನು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಆಕಾರ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದಲೇ ಬುದ್ಧನ ಧರ್ಮವು ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಾಂಡವವಾಡಿತು.

ಚರಿತ್ರೆ ಮರುಕೊಳಿಸುವುದೆಂಬ ಮಾತು ಪುರಾಣದ ಹಾಗೆಯೇ ಹಳೆಯದಾದ ಸತ್ಯ. ಕಾಷಾಯ ಎಂದರೆ ಕಾವಿ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಗಡೆ ಕಾಷಾಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವವರೆಗೂ ಕಾವಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ, ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ.

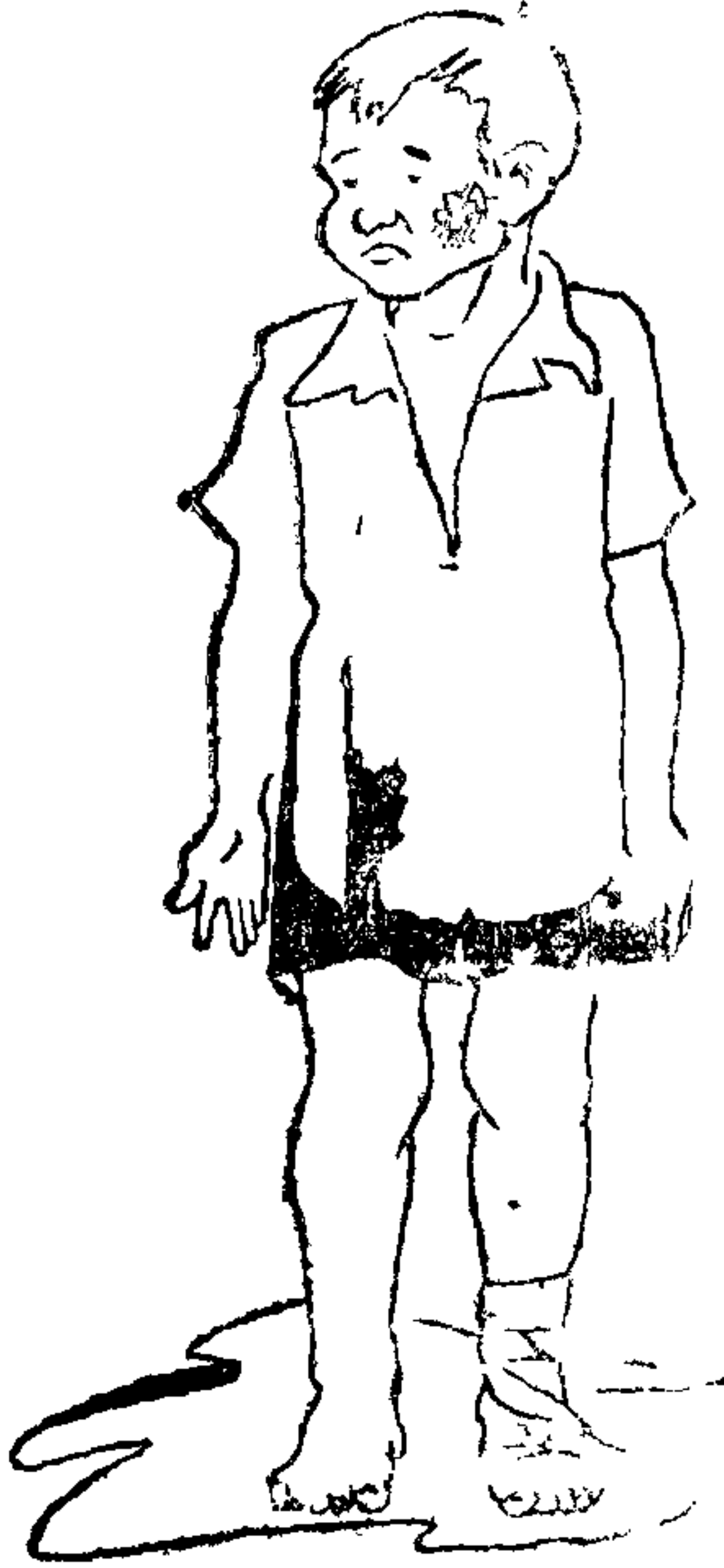
—ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ.

ಕೈಲಾಸಂ ಉವಾಚ

(೧)

ಅಲ್ಲಾ.... ಅದೇನ್ ಹಣೇಬರಹವೋ ಕಾಣೆ ! ನಮ್ಮಾಗಿಲ್ಲೆ ಇರೋರು ಹುಚ್ಚುಂತ ನಮಗ್ ತೋಚುತ್ತಲ್ಲಾ, ಹಾಗ್ಯೇ ಆ ಹುಚ್ಚರ್ ಕಣ್ಗೆ ನಾವು ಹುಚ್ಚುಂತ ತೋಚಬಹುದ್ದುಂಬೋದು ಹೊಳೆಯೋದಿಲ್ಲ, ನಂ ಮಿದುಳ್ಗೆ !..... ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಇಲ್ಲೇ ! .. .... ಅಪ್ಪ ದಿವಾನ ... ತಾತ ದಿವಾನ ... ತಾನು ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟ್ರು..... ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟೆಟ್ಟು ' ಭಾರತ್ಮಾತೆ ಹೆತ್ತಮ್ಮನ್ನಿಂತ ಹೆಚ್ಚು, ದೇಶದ್ ಸುಖ ನನ್ ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡು ' ಅಂತಹ ಹಿಡ್ಡು. ಲಾರ್ಡ್ ಗಾಂಧೀ ಅಂತ ಆಗ್ಬೊಹದಾಗಿದ್ದ ಪದವೀನ ಒದ್ರಿ.... ಹಸಿದವ್ರ ಮಾಂಸರಕ್ತಕ್ಕೆ ಮೇವು ತೋರಿಸ್ತಿದ್ರೂ.... ತಾನ್ ಮಟ್ಟೆ ಯಮಕೆ (M K) ಗಾಂಧಿಯಾಗಿರೋದ್ರಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತಿ ಕಾಣ್ತೆಧಾನಲ್ಲಾ !.....ಅಲ್ಲಾ, ಇದೇನ್ ಹಣೇಬರಹವೋ ಕಾಣೆ !....

‘ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೊಬ್ಬಣ್ಣ ’: ಕವ್ಯಣ್ಣ.

ಅವತ್ತು ನಾನು ಯಾರೋ ಕೊಟ್ಟ ಪೆಪರ್ ಮೆಂಟಾಸ ಎಲ್ಲರದುರಿಗೂ
ತಿನ್ನಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಎಲೆ ಮಾನವಾ !

ನಮ್ಮ ಕಂಠೀರವನ ಕಂಠ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಂಚು. ಏನಾದರೂ ಪಲುಕಿದ ಅಂದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಮಾಧುರ್ಯ ಅಂತೀರಿ ? ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನ್ನ ನಾವೇ ಹೊಗಳಿದರೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅಯ್ಯೋ ! ಆದಿಪುರುಷ ನಿಂದ ನಮ್ಮ ತನಕ ಎಲ್ಲಾ ತಂದೆಗಳೂ ಹೀಗೇ ಆಡಿದ್ದಾರಪ್ಪ ಅಂತ. ನಾಥದ ರಾಮನ ತಂದೆಯೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ, ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅಂತ ಅದಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಕಂಠೀರವನ ಕಂಠ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನು ಹೊಗಳುಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನೇನು ಪಲುಕುತ್ತಿದ್ದಾ ಗೊತ್ತಿ ?

ಹಾಲಾದೆ ಕರೆದರೆ ಮೊಸರಾದೆ ಹೆತ್ತರೆ

ಮೇಲೆ ಕೆನೆಗಡೆದರೆ ಬೆಣ್ಣೆಯಾದೆ

ನೀನಾರಿಗಾದೆಯೋ ಎಲೆಮಾನವಾ !

ಇದನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಬೆಳಗಿದ್ದರೆ ಹಾಲಿಲ್ಲದೆ ಕಾಫಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಾವು ಕಣ್ಣುತೆರೆದು ನೋಡುವಂತೇ ಇಲ್ಲ ಮೊಸರಿಲ್ಲದೆ ಊಟ ಉಂಟೆ ! ಅದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲವೇ ಗಾದೆ ಹುಟ್ಟಿರೋದು 'ಒಲ್ಲದ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿತು' ಅಂತ. ಬೆಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪ ಇಲ್ಲದ ಊಟ ಒಂದು ಊಟವೇ ? ಅಂದಹಾಗೇ—ಹಸು ಇಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ಬರಿ ಮರಕ್ಕಾಡು ಅಲ್ಲವೇ ?

ಇದೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ನಡೆದ ವಿಷಯ.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಛೇರಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೇ ಗಾಳಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆಂದು ನಡೆದು ಬರುವ ವಾಡಿಕೆ. ಊರಹೊರಗೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ೨೦-೪೦ ಹಸುಗಳು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು , ನಡೆದು ಹೋಗ ತ್ತಿದ್ದುವು.

ಹಿಂದೆ ಇಬ್ಬರು ಇವನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು

ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಸು ಕಟ್ಟಿದನ ಏನು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನನ್ನಾ—ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಗ ರಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು ಒಲವಿನಿಂದ—“ ನಿಮ್ಮನೆ ಹಿಂದೆ ಎಂಟಿನ್ನೇ ಕರೆಯ ” ಎಂದು. ಈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ಮನೆ ಹಿಂದೆ ೪೦ ಹಸು ಕರೆಯುತ್ತಲ್ಲವಾ ! ಯಾರೋ ಆತ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಡೋಣ ಅನ್ನಿಸಿತು

ಆ ದನ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಯಾರದವ್ವಾ ಈ ದನಗಳು ಅಂತ. ಅವನು ಹೇಳಿದ ನಮ್ಮದೇ ಅಂತ ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಇಷ್ಟು ದನದ ಮಾಲೀಕ, ತಾನೇ ದನ ಕಾಯ್ದಾನೆಯೇ ? ಎಂದು.

ಎಲ್ಲವ್ವಾ ನಿಮ್ಮನೆ ' ಎಂದೆ

• ಬಯಲೂರಿನಲ್ಲಿ ' ಎಂದ

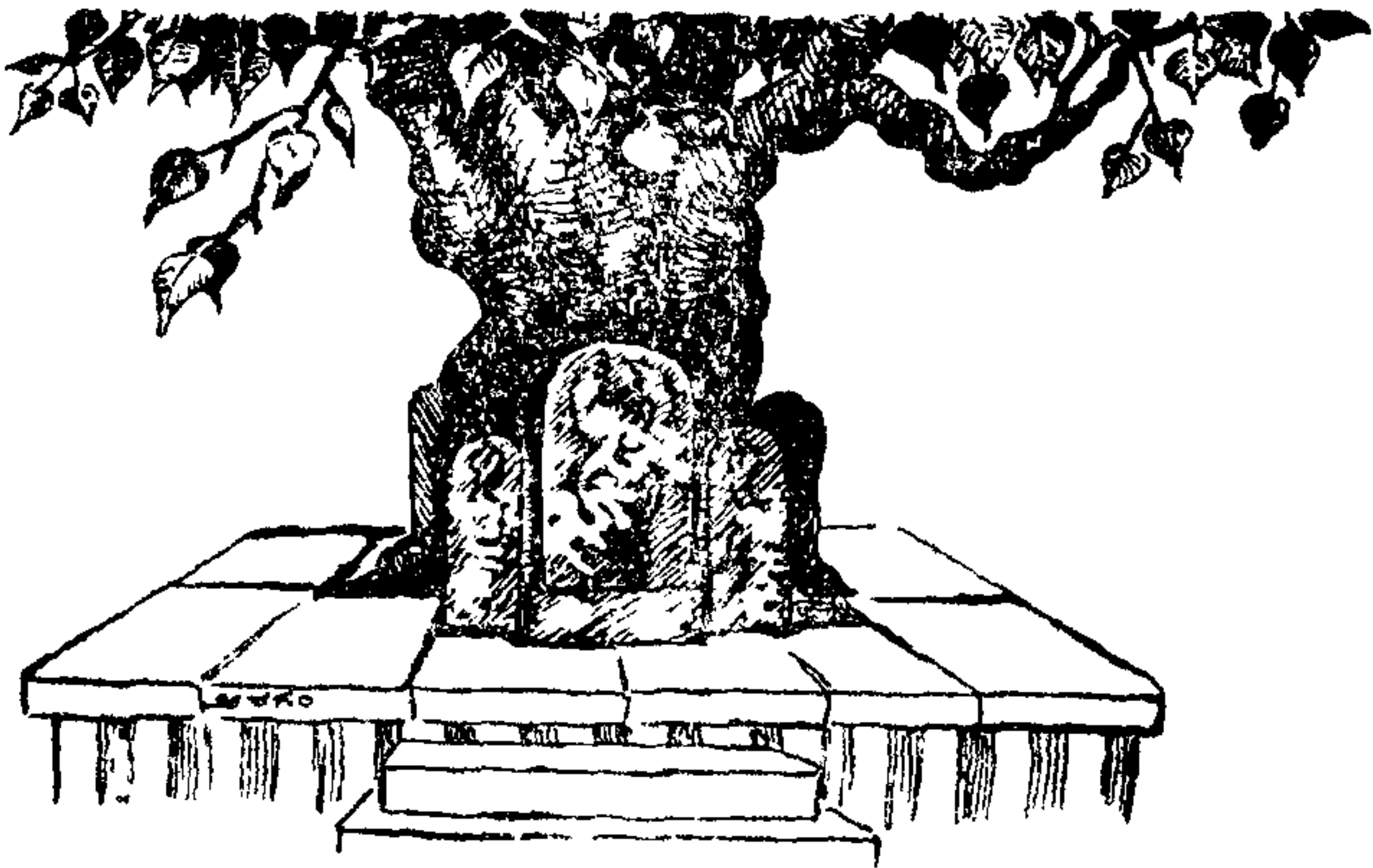
• ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟುದೂರ ' ಎಂದೆ

• ಅರುವೈಲಿ ' ಎಂದ.

• ಈಗ ದನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ '

• ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕಸಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟು-
ನಾವು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೋಗ್ತೀವೆ ' ಎಂದ.

ಆಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಬಾವುಜಿ ' ಏಕೆ ' ಗೋಸೇವಾಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು. ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯಲು ಹಾಲು ದೊರಕಲಿ. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಾಲ್ವೇನು ಹರಿಯಲಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗೋಸೇವಾಸಂಘ ಎಂದು.

ವೆಂಕಮ್ಮನ ಅಹಿಂಸೆ

“ ಎನು ವೆಂಕಮ್ಮ ! ಇಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಕಡೆಗೂ ವಿರಾಮ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದೇಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾ ! ”

“ ಮನೆಗೆಲಸ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತಮ್ಮಾ ಇನ್ನೂ ಯಜಮಾನರು ಬರೋದು ಒಂದು ಗಂಟೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ ”

“ ಇದೇನೆ ! ವೆಂಕೂ ಹೀಗಂತಿ. ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದೂವರೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅದೂ ಇದೂ ತಿಂದು ಹೊರಗೆ ಇಸ್ಪೀಟಿಗೆ ಅಂತ ಹೊರಟರೆ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತಕ್ಕೇನೆ ಹಿಂತಿರುಗೋದು ಅಂತ ಕೇರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗಾ ಗಲೆ ಐದೂವರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಅಂತಿಯಲ್ಲೇ ! ಯಾಕೆ ಅವರಿಗೆ ಮೈ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

“ ಇಲ್ಲಾ ಅಚ್ಚಮ್ಮಾ ! ಆ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳ್ಲಿಲ್ಲೇ ! ಅವತ್ತು ಮಾರನೇ ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಭಾನು ವಾರಾನೇ ಪಾರಣೆ. ಇದೀಯಾ ಅಂತ ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಮಾತನಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ, ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ, ‘ ನಿಂದು ಊಟ ಆಯ್ತೇನೆ ’ ಎಂದರು. ನೀವೇ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಮಾಡ್ತೀನೇನಿ ಇದೇನು ಹೀಗೆ ಕೇಳಿರಿ. ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುಕ್ಕೆ, ಅಂದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರು. ಎನೋ ಒಂದು ತರಹ ಕುರಿಗಳು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುಲ್ಲವೇ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣು ಪಿಳಪಿಳನೆ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಷ್ಟೆ !

ಭಾನುವಾರ ಪಾರಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ನಾನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಬಡಿಸಿಕೋ ಬೇಕು ಎಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು.

‘ ನೀ ಕೂತುಕೋ ನಾ ಬಡಿಸ್ತೀನಿ ’ ಅಂದರು

ನಂಗ್ಯಾಕೋ ನಾಚಿಕೆ ಆಯಿತಮ್ಮಾ. ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ನೋಡಿದರೇ ಏನಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ‘ ಬೇಡಿ ಅಂದರೆ. ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂದೆ ’

‘ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಕೂತುಕೋ ’ ಎಂದು ಹಟಮಾಡಿ ಕೂರಿಸಿ ಬಡಿಸಿದರು ನಂಗೇನೋ ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಆಯಿತಮ್ಮಾ ಇವರ ಮನೇಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ

ಒಂದು ದಿನ, ಸಿನಿಮಾದಿಂದ ಬಂದ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಮಾತೂ ಒಂದು ಉಪಚಾರ. ಒಂದೂ ಕಾಣೆ ಭಾನುವಾರ ಏನೋ ತಿರುಗಿ ಈ ಉಪಚಾರ. ಮೊಸರನ್ನು ಊಟಮಾಡ್ತಾ ಇರೋವಾಗ ಏನಂದರು ಗೊತ್ತಿ ಅಚ್ಚಮ್ಮಾ !

‘ ನೋಡೇ ಇಷ್ಟು ವರುಷ ನಾನಾಯಿತು ನನ್ನ ಕೆಲಸ ವನ್ನ ಕ್ಲಬ್ಬ ಇಷ್ಟಾಯಿತು. ನೀನು ಏನು ತಿಂದೆ, ಏನು ಬಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಪರಟೆಗೆ ಗುಂಡಿ ಹಾಕಿದೆಯೇನೇ ? ಬೂಡ್ಲಿಗೆ ಲೇಸು ಕಟ್ಟಿದೆಯಾ ? ಕರ್ಚೆಫ್ ಅಂಗೀಲಿಟ್ಟಿದಿಯಾ ! ಕಾಫೀ ಆಯ್ತೆ ? ಇವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರ್ತಾರೆ—ಹೀಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಗೋಳು ಹುಯ್ದುಕೊಂಡೆ. ನಿನಗೇನಾದರೂ ವಿರಾಮ ಇದೆಯೇ ? ನೀನೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯಳು ಅಂತ ಕೂಡ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಹೋದ ಶನಿವಾರ, ಬೇರೆ ಏನೂ ತೋಚದೆ, ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ಆತ್ಮ ಚರಿತೆ ಓದಿದೆ. ಆಗನ್ನಿಸಿತು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾರ್ಥಿ ನಾನು ಅಂತ. ಅವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ನೀನೂ ಉಪವಾಸ ಅಂತ ತಿಳಿದಾಗ ‘ ಅಯ್ಯೋ ! ಪ್ರಾಣೇ. ನಾನು ಊಟಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಈ ಹಿಂದೂ ಹೆಂಗಸೂ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದಳಲ್ಲಾ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕೊರಗು ಹತ್ತಿತು ಅದಕ್ಕೇ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುಲ್ಲ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಊಟಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಠಾನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಡ್ತೀನಿ, ಅಂದರು

‘ ಹೌದು ! ವೆಂಕಮ್ಮ ಆ ಮಹಾತ್ಮ ಅದೇನು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೋಮ್ಮ. ನಿನ್ನ ಗಂಡಂಗೆ ನಮ್ಮೋರಿಗೆ ಈ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ನಲ್ಲಾ ! ’

‘ ಅಲ್ಲಾ ಅಚ್ಚಮ್ಮಾ, ಇವರ ಹುಚ್ಚು, ಇವರ ಜಂಭ ಏನು ಅಂತ ಹೇಳಲಿ. ಅಲ್ಲಾ, ಇವರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ನಾನು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದೇ ಅಂದುಕೊತಾರಲ್ಲ. ಆ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶನಿವಾರ ಅವಳಿಗೂ ಗಂಟಲು ತುಂಬಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಅವಳೂ ಏನನ್ನೂ ನುಂಗಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಹಾ, ಎಂದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ನೋಡಿ ’

‘ ಅದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಡ ವೆಂಕೂ ! ಜಂಭ ಇದ್ದರೂ ಇರಲಿ—ಮಹಾತ್ಮ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ‘ ಅಹಿಂಸೆ ’ ನಮ್ಮಲ್ಲಾದರೂ ನಡೆಸಿದರೆ ಸಾಕು ಅಲ್ಲವೇ ?

—o—

ಹೆಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ನುಹಾ ! ಎಂಜನರು ಕುದ್ಧ ಹುಚ್ಚರು !

★

★

★

ಮಹಾತ್ಮರು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು ಕಂಡಿತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ವೈದ್ಯರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವ ಸುಯೋಗ ಒದಗಿತು. ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಿವಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ನಂತರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಹೇಳಿದರು.

‘ ಬಾಪುಜೀ, ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಿವಿ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದ ಛಾತಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಉಂಟು ಅಲ್ಲವೇ ! ’ ಎಂದು.

ಬಾಪುಜಿ ನಕ್ಕರು. ನಕ್ಕು “ ವೈದ್ಯರೇ ! ನಿಮ್ಮ ಈ ನಗೆ ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕಿವಿ ನೋವು ವಾಸಿಯಾದ ಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ ! ” ಎಂದರಂತೆ.

ಆರಿಸಿದವರು ಯಾರು ?

—o—

ನಮ್ಮೂರು ಹೊಸಲೂರು ಈ ಕನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಂತ ವಾಗ್ವಾದ ವಿಶ್ವಾಸದ ವಿವಾದ ಬರೋಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಹೆಸರಿತ್ತು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಈಚೆಗೆ ಅದನ್ನ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ದೇಹಳೀನಗರ ಅಂತ ಕರೀತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹೊಸಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ವರೆಗೂ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ದೀಪ ಇತ್ತು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿದವರಿಗೆ ದಿಕ್ಕುತೋರಿಸೋಕೆ ಒಂದು ದೀಪದ ಕಂಬ ಇರುತ್ತಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ ಈ ನಮ್ಮ ಹೊಸಲೂರಿನ ಹಳೇ ದೀಪ ಇತ್ತು—ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಇರೋವರಿಗೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದಾರ್ಜಿ ಬೆಳಕಾಗಿ.

ಮೊನ್ನೆ ಯಾವನೋ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ, ಅದೇನು ಉರೀತೋ ಅವನಿಗೆ, ಅದ್ಯಾರು ಉರಿಸಿದರೋ ಅವನ್ನ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆ ದೀಪದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಚಪ್ಪಡಿ ಎಳೆದುಬಿಟ್ಟ.

ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದುಕೊಂಡಿತು. ಕಣ್ಣುಕಾಣದೆ ಜನ “ದೀಪ ಆರ್ದೋಯ್ತು ! ದೀಪ ಆರ್ದೋಯ್ತು !” ಅಂತ ದಿಕ್ಕುತೋಚದೆ ಕೂಗಿಕೊಂಡು. “ಯಾರವನು ಆರಿಸಿದವನು ?” ಅಂತ ಕೋಪದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸುತ್ತು ನೋಡಿದರು.

“ಯಾರೋ ನಮ್ಮವನು ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವನೇ ಆರಿಸಿರಬೇಕು ಇದನ್ನ ” ಅಂತ ನಮ್ಮವರಲ್ಲದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದರು

ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಯಾರೋ “ಆರಿಸಿದವನ್ನ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಅವನು ಬೇರೇನ ನಲ್ಲ ಅವನು ನಮ್ಮವನೇ !” ಅಂದ್ರು.

“ಯಾರವನು ನಮ್ಮವನು ? ಯಾವೂರು ?” ಅಂದ್ರು.

ಆ ದೀಪದ ಮೇಲೆ ಚಪ್ಪಡಿ ಎಳೆದವನು ಉಮ್ಮತ್ತೂರಿನವನಂತೆ ! ಉಮ್ಮತ್ತಿ ಕಾಯಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ? ಅದನ್ನ ತಿಂದರೆ ಪೈತ್ಯ ಬರುತ್ತಂತೆ ! ಈ ಕಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ಊರಲ್ಲೂ ಬೆಳೀತದೆ ; ಅದನ್ನ ಅಲ್ಲಿ ತಿನ್ನೋವರು ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ

ಉಮ್ಮತ್ತೂರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಾರೆ , ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನೋದು ಹೆಚ್ಚು !

ದೀಪ ಆರಿಸಿದೋನು ಉಮ್ಮತ್ತೂರಿನೋನು ಅಂತ ತಿಳಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ— ತೆಕೋ ! ಹೊಸಲೂರಿನಲ್ಲಿರೋ ಉಮ್ಮತ್ತೂರಿನವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಲಾಠಿಸೇವೆ !

“ ಲೇ ! ಉಮ್ಮತ್ತೂರಿನವನಾದ್ರೂ ಹಣೇಮೇಲೆ ಒಂದುದ್ದಾ ಗೀಟು ಎರಡಡ್ಡಾ ಗುಂಡು ಹಾಕಿದ್ದಾನಂತೋ— ಆ ದೀಪ ಆರಿಸಿದೋನು ! ” ಅಂತ ಇನ್ಯಾರೋ ಕೂಗಿದರು ತೆಕೋ—ಉಮ್ಮತ್ತೂರಿನವನೋ ಯಾವೂರಿನವನೋ—ಹಣೇಮೇಲೆ ಒಂದುದ್ದಾ ಗೀಟು ಎರಡಡ್ಡಾ ಗುಂಡು ಇದ್ದರೆ ನಾಕು—ಇವನೂ ಆ ದೀಪ ಆರಿಸಿದೋನ ಕುಲಾನೇ ! ತದಕು ಇವನ್ನೂ ! ತದಕೋ !

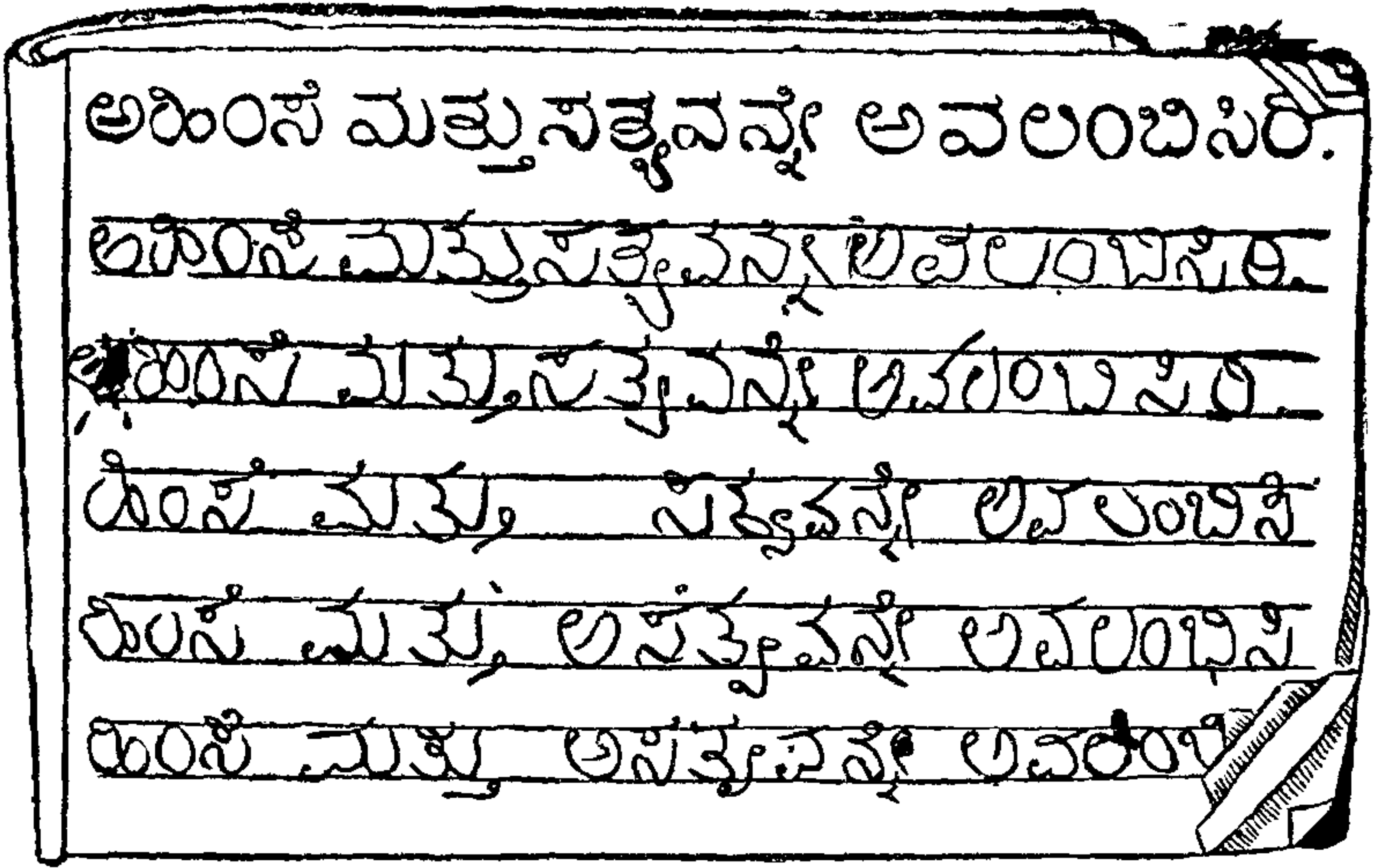
ನೆನ್ನೆ, ಆ ದೀಪ ಆರಿಸಿದವನ ಎತ್ತರ ವಿಚಾರಿಸಿದರಂತೆ ! ಅವನ ಎತ್ತರ 5 ಅಡಿ 6 $\frac{3}{4}$ ಅಂಗುಲವಂತೆ ! ಇವತ್ತು ನಮ್ಮೂರಿನವರು 5 ಅಡಿ 6 $\frac{3}{4}$ ಅಂಗುಲ ಎತ್ತರದವರು 43 ಜನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾದರು !

ಈವತ್ತು ಕೇಳಿದ್ದಾರಂತೆ— ಈ ದೀಪ ಆರಿಸಿದವನ ಎದೆ ಸುತ್ತಳತೆ ಎಷ್ಟು ಅಂತ ! ಉತ್ತರ ಏನಾದರೂ 27 ಇಂಚು ಅಂತ, ಬಂತೋ—ನನಗಾಯ್ತು ಹರೋ ಹರ ! ಆದರೆ ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ನನಗೆ—ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಅಂತ ತಿಳಿದಾಗ ಎರಡು ಸಲ ಕೆಮ್ಮಿದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಅಂತ ತೋರಿಸಬಲ್ಲೆ !

ಆದರೆ ಒಂದೇ ಹೆದರಿಕೆ ನನಗೆ. ನಾನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ಮಸಾಲೆ ತಿನ್ನೋನು ನಾಳೇನೋ ನಾಡಿದ್ದೋ ಆಚೆನಾಡಿದ್ದೋ—ಯಾರಾದರೂ ನನಗಾಗದೋರು . ಆ ದೀಪ ಆರಿಸಿದೋನು ಎನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಸಾಲೆ ತಿಂತಿದ್ದ ? ಅಂತ ಏನಾರೂ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟು, ಅವನು ನನ್ನ ಗ್ರಹಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮೂರು ಅಂದರೋ ?

ದೇವರೇ ! ನನಗೂ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡಿರು, ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಅದೃಷ್ಟನಾರೂ ನೆಟ್ಟಗಿದ್ದು, ಆ ದೀಪ ಆರಿಸಿದ ಉಮ್ಮತ್ತೂರಿನೋನು ಇನ್ನೆರಡು ಉಮ್ಮತ್ತಿ ಕಾಯಿ ತಿಂದು, ಮಸಾಲೆ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದಾಗ—ಎರಡು ಅನ್ನಲಿ ; ಬೇಕಾದರೆ ನಾಲ್ಕು ಅನ್ನಲಿ. ಮೂರು ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲದಿರಲಿ, ದೇವರೇ ! ದೇವರೇ !

—‘ಚಪ್ಪಡಿ’.

ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲ್ಪಂಜ್ಜಿ.

(ಕೊರವಂಜಿ, ಡಿಸೆಂಬರ್ 1947 ಸಂಚಿಕೆ.)

★

★

★

ಬಾಪುಜೀ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲೀಯನು ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬಂದನು. ಆಗತಾನೇ ಆತ ಒಂದು 'ರಾಂಡ್' 'ಗಾಲ್ಫ್' ಆಡಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದ್ದನು.

ಆ ರೀತಿಯ ಷರಾಯಿಗೆ 'Plus Fours' ಎಂಬ ಹೆಸರು.

ಬಂದವನು ಬಾಪುಜೀಯವರ ಉಡುಪನ್ನು ನೋಡಿ " ನೀವು ' Plus Fours ' ಧರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ! ಅಲ್ಲವೇ ? " ಎಂದನು.

ಬಾಪುಜೀ ನಗುತ್ತಾ. ' ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ !! ನನಗೆ Minus Force ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ' ಎಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯಾಕ್ಷರ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಚುರುಕು ಮಾತಿಗೆ ಬೆರಗಾದ ಆಂಗ್ಲೀಯನೂ Minus Force ಆದನಂತೆ.

ಪಾಪಿಯ ಪತ್ರ

ತಾ|| ೨-೩-೪೮

ರಾಜೀವಪುರ

ತೀರ್ಥರೂಪು ಸಮಾನರಾದ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವರ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕನ
ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮ ಅಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ
ದ್ದೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಹೋದ ತಿಂಗಳು ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ
ಯಾಗಿ ಹದ ಕೆಟ್ಟಿದೆ ನಾನು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಯಾರೋ
“ ವಿನಾಯಕ = ಗೋಡ್ಡೆ ” ಎಂದು ಕೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲೆ ಆರಂಭವಾಗುವಾಗ
ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಗೆ ಹೋದರೆ--ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಇವರ ಮನೆಯೋ
ರೆಲ್ಲಾ ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಣೋ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾರೆ. ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೇ
ಲೇವಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಹೋದೆ “ ಗಾಂಧೀ
ಜೀಯ ತತ್ವಗಳು ” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ನೋಡು
ತ್ತಿದ್ದೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಬಂದು “ ಸಾರ್ ! ಸಾರ್ ಅವನಿಗೆ ಈ
ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡಬೇಡಿ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಗುಂಡುಸೂಜಿ ಚುಚ್ಚಿಬಿಡೋ ಮನೆತನ
ಅವನದು, ’ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು. ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆದುಬಿಡೋಣವೇ ಎನ್ನುವಷ್ಟು
ಕೋಪ ಬಂತು. ಆದರೂ ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅವನ ಎತ್ತರವನ್ನು
ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ

ನಿನ್ನೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಿದ್ದಾಗ. ಒಬ್ಬ ಅಡಿಗೆಯವನನ್ನು ಕರೆದು
ಅವನಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬಡಿಸೋ ಸಾರನ್ನಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು
ದಿವಸ. ಅವರ ಮನೇಲಿ ಇದೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಂದರು.

ಇದೆಲ್ಲಾ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈಗ ಎರಡರಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕು ನನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆ ಬಿಡಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ
ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನೀವೂ ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್.ಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು
ಎನ್. ವಿ. ನಾಯ್ಕ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ
ಕೆರೆಯೇ ಗತಿ ನನಗೆ.

ಇತಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು,

ನಿಮ್ಮ

ಎನ್. ವಿನಾಯಕ.

ಆಂಧೋಣಿ ಸಾಮಿ

—o—

ಆಂಧೋಣಿ ಸಾಮಿ ಒಂದು ಚಹಾ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಬಂದೋರು ಹೋದೋರ ದಣುವಾರಿಸಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ತಂಪಗೆ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೊತಾನೆ. ಅವನು ಕಂಡ ತಂದೆ ತಾಯಿ, ದೇವರೇ ! “ ಆ ದೇವರೇ ನನ್ನಂತಹ ಅನಾಥನನ್ನೂ, ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದವನನ್ನೂ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಮಾನವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿದ ” ಎಂದು ಅವನ ಅಭಿಮತ.

ಫೆಬ್ರವರಿ ಮೊದಲನೆ ತಾರೀಖು, ಭಾನುವಾರ ಎಂದಿನಂತೆ ಅವನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದ. ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆದಮೇಲೆ “ ಬಾಪುಜೀ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಬರಲಿ. ಬಾಪುಜೀಯ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ನಡೆಸಲು ಸನ್ಮತಿಯನ್ನು ಭಗವಾನನು ಕೊಡಲಿ, ” ಎಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆಸಿದ

ಹೊರಗೆ, ಖಿನ್ನನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ. ಅಂಗ್ಲ ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬನು ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ. ಆ ಸೈನಿಕನಿಗೆ ಆಂಧೋಣಿ ಸಾಮಿಯ ಚಹಾ ಎಂದರೆ ಬಲು ಮುಷಿ

‘ ಇವತ್ತು ಚಹಾ ದುಕಾನು ಇಲ್ಲವೋ ? ನಿನ್ನೆ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸಿದ್ದೆ ನಾನು ಬಾಗಿಲು ಬಂದಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೋದೆ ’ ಎಂದ

‘ ಇವತ್ತು ಹಾಗೂ ನಾಳೆ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸುತ್ತೇನೆ ’ ಎಂದ, ಆಂಧೋಣಿ ಸಾಮಿ.

“ ನೀನು ಗಾಂಧಿಜೀಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆಯಾ ”

“ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ದರ್ಶನ ನನಗೆಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ ಅವರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ನನ್ನ ಮೊದಲ ಮಗ ಟೈಫಾಯಿಡ್ ಆಗಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ”

“ ಅವರ ವಿಷಯ ಓದಿದ್ದೀಯಾ, ’

“ ನನಗೆ ಓದು ಬರಹ ಬರೋದಿಲ್ಲ ”

“ ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದೀಯಾ ”

“ ಅವರು ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ ”

“ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವ ಏನು ಗೊತ್ತೆ ”

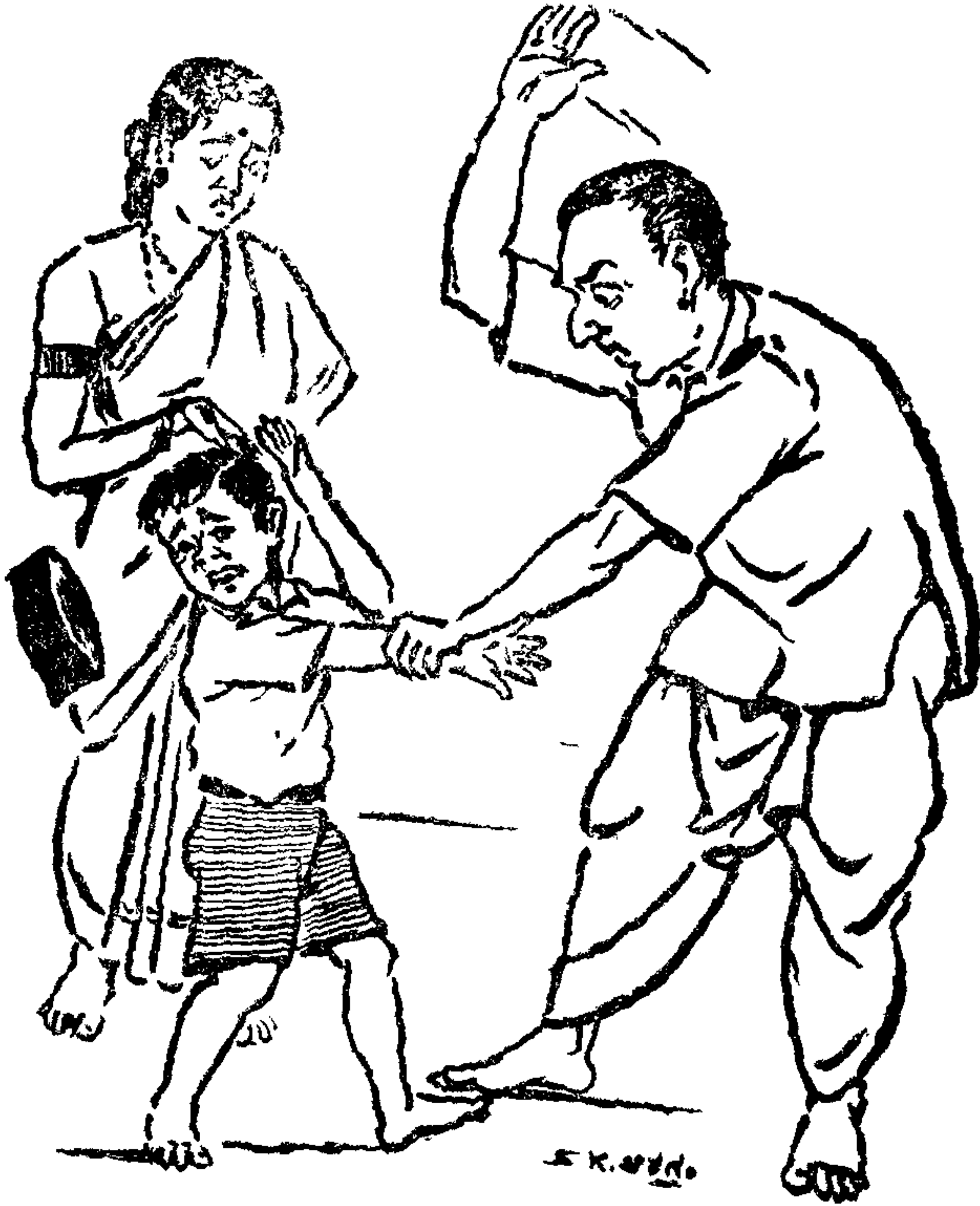
“ ಅದೆಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಹೇಳಬಹುದು ನನಗೆ ಹೇಳಲು ಬರುತ್ತೆಯೇ ”

“ ಅವರಿಂದ ನಿನಗೆ ಏನು ಉಪಕಾರ ಆಯಿತು ಹೇಳಬಲ್ಲೆಯಾ ? ”

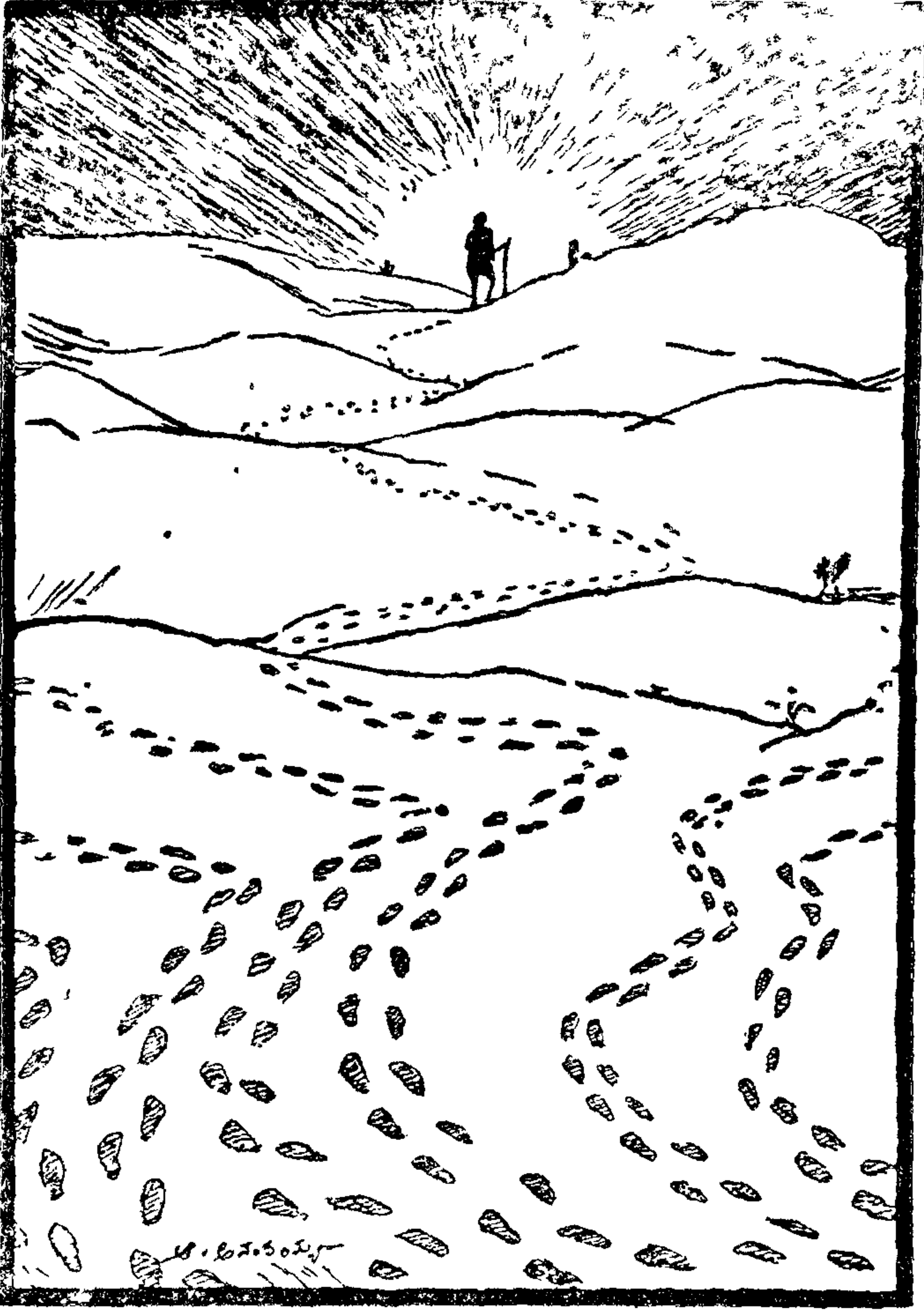
“ ಏನು ಅಂತ ಹೇಳಲಿ ? ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕೇಳರಲ್ಲಿ ಕೇಳನಾಡ ನಾನು ಮೊದಲು ಊರಹೊರಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ರಾಜರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಂತಹವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲೆ ! ಅಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಸಾಲದೆ ! ”

ಆಂಗ್ಲ ಸೈನಿಕನಿಗೆ ಈಗ ಅರಿವು ಉಂಟಾಯಿತು.

ಬಾಪುಜೀ ಎಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೇಶಾನೇ ಏಕೆ ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತೆ ಎನ್ನುವುದು—

ಗೋಡ್ಸೆ ಮೇಲಿನ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಮಗೂನ ಯಾಕೆ ಹೊಡೆತೀರಿ ಅಂದ್ರೆ —

ಮಹಾತ್ಮರ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ

(ಕೊರನಂಜಿ, ದಿಸಂಬರ್ 1947 ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಆತ್ಮ-ಬಾಂಬು

ಅಮೆರಿಕದ ಮೆರುಗು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾದ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯರೂ ಪುಣ್ಯರೂ ಆದ ರೆವರೆಂಡ್ ಜಾನ್ ಹೇನ್ಸ್ ಹೋಂಸ್‌ರವರು, ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ, “ ಆಟಂ ಬಾಂಬನ್ನು ನಂಬುತ್ತೀರೋ ? ಆತ್ಮ-ಬಾಂಬನ್ನು ನಂಬುತ್ತೀರೋ — ಇಂದೇ, ಈಗಲೇ, ಯೋಚಿಸಿ, ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ! ” ಎಂದರು ! ಕಳೆದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನರ ಮಹಾ ಪ್ರಚಂಡ ದಂಡನಾಯಕನಾಗಿದ್ದ ಏಸನ್ ಹೊವರ್ ಹೇಳಿದ : “ ಆಟಂ ಬಾಂಬು ಇಂದು ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಕರಗತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಮಹಾಸ್ತ್ರ. ಆದರೆ, ನಾಳೆ ಅದನ್ನು ಪರರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ ತಯಾರಿಸುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಇಂದಿನಿಂದ ಪರಮಾಣು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೂ, ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ಶತ್ರುಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಾಗ ಅವರ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೂ, ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ” ಎಂದ. “ ಹಾಗಂದರೇನು ? ” ಎಂದರು, ಅಮೆರಿಕನ್ ಜನ. ‘ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಹಾ ನಗರಗಳೇ ಇರಕೂಡದು ; ಚದರಮೈಲಿಗೆ ಭವ್ಯವೈವಿಧ್ಯವತ್ತಾದರಂತೆ ನಾವು ಚದರಬೇಕು ; ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗೆ ಅರವತ್ತಡಿ ಅಳದ ಭಾವಿಗಳನ್ನೂ ಸುರಂಗಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕು ; ನಮ್ಮನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಬಲ್ಲ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಮೇಲೆ, ಯಾವ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೊಡದೆ, ಹಠಾತ್ತನೆ, ಆದ್ವಷ್ಟು ಬೇಗ, ಅಣುಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ಸುರಿದು, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿ ಹುಳ ಹುಟ್ಟದೆ ಸಾವಿರಾರು ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೂ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಧ್ವಂಸಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ, ನಮಗೆ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ ! ಮಾನವಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ” ಎಂದು ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಉತ್ತರವಿತ್ತರು.....

ಹಾಗಾದರೆ, ಆಟಂ-ಬಾಂಬಿನ ದಾರಿ ಬೇಡ, ಎಂದು ಅಮೆರಿಕನರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರಂತೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಆತ್ಮ-ಬಾಂಬಿನ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಲು ಅಮೆರಿಕನರು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದರಂತೆ .....

ತಕ್ಷಣವೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನೀಗ್ರೋ ಮಹನೀಯರಿಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು ನೀಗ್ರೋ ಜನರಿಗೆ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ, ವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ, ಪೊಲಿಂಗ್ ಬೂತ್ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆಯಿತು. ರಾಜಧಾನಿಯ ಸಂಗೀತ ಸಭೆ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ನೀಗ್ರೋ ಗಾಯಕ ಪಾಲ್ ರೊಬ್‌ಸನ್ ಎಂಬುವವರ ಕಚೇರಿ ಒಂದನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು.

ಮಿಸೆಸ್ ರೂಸ್ವೆಲ್ಟರಿಗೆ, ಪಾಪ, ಟೆಕೆಟೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಜನಸಂದಣಿ..
 ರೈಲುಗಾಡಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಂಕ್ರೋ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬೆಂದು ಬೇಸರ
 ಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕರೀ ಜನರನ್ನು “ಬೋಸ್ಟನ್ ಜ್ರಾಹ್ಮಣರು”
 “ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ವಾಢ್ಯಾರುಗಳೂ” “ಅಯ್ಯೋವಾ ಅಯ್ಯಗಳೂ”
 ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ‘ಯಹುದ್ಯರಲ್ಲೂ
 ತಪ್ಪಿದೆ,’ ಎಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಲಕೆಲವರು ಪಿಸುವಾತಾಡತೊಡಗಿದರು. ಒಂದಿಷ್ಟು
 ಎಣ್ಣೆಗಾಗಿ ನಾವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯ್ತು
 ಬಾರದು, ಎಂದು ಒಂದು ಚೀಟಿ ಬರೆದು ವಾರನಾಸ್ಟನ್‌ರವರು ಯೂನೋ ಸೆಕ್ರೂ
 ರಿಟಿ ಸಚ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನೋಎಲ್ ಬೇಕರ್ ಕಡೆ ನೂಕಿದರು ! ಹಾಲಿ
 ವುಡ್ಡಲ್ಲಂತೂ ಆತ್ಮ-ಬಾಂಜಿನ ಅವಲಂಬನದಿಂದ ಭಾರಿ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಉಂಟಾ
 ಯಿತು. ಇನ್ನುಮೇಲೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಕಾಮಕ್ರೋಧಗಳನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವಂತಹ
 ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಹೊರತಂದ ಕಶ್ಮಲವ
 ನ್ನಲ್ಲ ಶಾಂತಿಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಎಂಬ ಠರಾವು ನೆರವೇರಿತು ಸರ್ವಾನು
 ಮತದಿಂದ ! ಬಿಕಿನಿ ಹತ್ತಿರವೇ ಈ ಸಮಾರಂಭವೂ ಜರುಗಿತು. ೨೪೭ ಸ್ವುಡಿ
 ಯೋಗಳು ನಿರ್ನಾಮವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ತಾರೆಯರು ತುಟಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಕಾಸು
 ಇಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲೇ ಪೇಚಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಅವರು
 ಆ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೂ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ಎದುರಿಸಿದರು.

ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಸಂಸಾರಗಳು ತಾಪತ್ರಯ ಪಡು
 ತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಲಂ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ, ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಮಾನವನಿಗೂ ಸುಖ
 ವಸತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಉದ್ಯಮ ಜಯಪ್ರದವಾಯಿತು. ಕೋಟ್ಯಾ
 ಧೀಶರು ತಮ್ಮ ಅರೆಮನೆಗಳನ್ನೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರೂ
 ತಮಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸತೊಡಗಿದರು. ಶ್ರೀಮಂ
 ತರ ಮನೆಗಳಿಂದ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಸೋಫಾಗಳೂ
 ಕುರ್ಚಿಗಳೂ ರೇಡಿಯೋಗಳೂ ರಗ್ಗುಗಳೂ ಮಕ್ಕಳ ಆಟಗೆಗಳೂ ಬಡವರ ಮನೆ
 ಗಳಿಗೆ ಬಂದುವು : ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆನಂದ, ತೃಪ್ತಿ, ತೇಗು, ಕಿರುನಗೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ
 ಜನರು ತಮಗೆ ಒಂದೇ ಕಾರ್ ಸಾಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ದಾನ
 ಮಾಡಿದರು.

ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಲೀಕರೆಲ್ಲ ಕೂಲಿಯವರನ್ನು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಎಂದು ಸಂಬೋ
 ಧಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬರ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಕೈಯಿರಿಸುತ್ತ ನಡೆದರು. ಮುಷ್ಕರದ
 ಮಾತೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು “ನೋಡಣ್ಣ ! ನಾವು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಯಾರಿಸೋಣ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಮಾನವರು ಸುಖಸಂತೋಷದಿಂದ
 ನಲಿಯಲಿ ” ಎಂಬುದೇ ಎಲ್ಲ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಷಣವಾಯಿತು.....

ಮಾನವನನ್ನು ದಾನವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸೈತಾನ್ ಬಿತ್ತಿದ ಮಧ್ಯವಾನ ಪದ್ಧತಿ ನಿಂತೇ ಹೋಯಿತು, ಇದರಿಂದಲೂ, ಸಿನಿಮಗಳ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದಲೂ, ಸಮಾಜ ಜೀವನ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಯಿತು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಯಾವ ಅಮೆರಿಕನ್ ಯುವಕನೂ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ: ಅಪಮಾನಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಛಾನ್ಸವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ, ದಿನವೂ ಚರ್ಚುಗಳೆಲ್ಲ ಭರ್ತಿ

ರಷ್ಯಾದೇಶೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ದುವು “ ಇತರರ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನೆಣಿಸು ; ನಿನ್ನ ದೋಷಗಳನ್ನೆಣಿಸು ” ಎಂಬ ಗಾಂಧೀ ತತ್ವವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಚಾರಕರೂ, ವಿದೇಶಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಅಮೆರಿಕನ್ ರಾಜದೂತರೂ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನುಸರಿಸಿದರು. “ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಆತುಲವಾಗಿದೆಯಂತೆ , ನೀವು ವೀರರಾಗಿ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಂತೆ ; ನಾನೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಕಲಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ‘ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪರದೆ ’ ಯಾಚೆ ಬಿಡಿ ” ಎಂದು ಜನರಲ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಮುಂತಾದ ಅಮೆರಿಕನರೂ ಯಾತ್ರಿಕರೂ ಬೇಡಿದರು. ರಷ್ಯಾದವರು ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಸರಿ ! ಅಮೆರಿಕನರು ಅಲ್ಲೇ ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತು, “ ನಿಮ್ಮಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು, ನಮಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡಿದರು. ಬೈಬಲ್ ಪಠಣಮಾಡುತ್ತ “ ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ” ಎಂಬ ಸ್ಲೋಗನುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದ ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ರಷ್ಯನರು ಆದರಾತಿಥ್ಯದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದ್ವೇಷಾಸೂಯಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದುವು .....

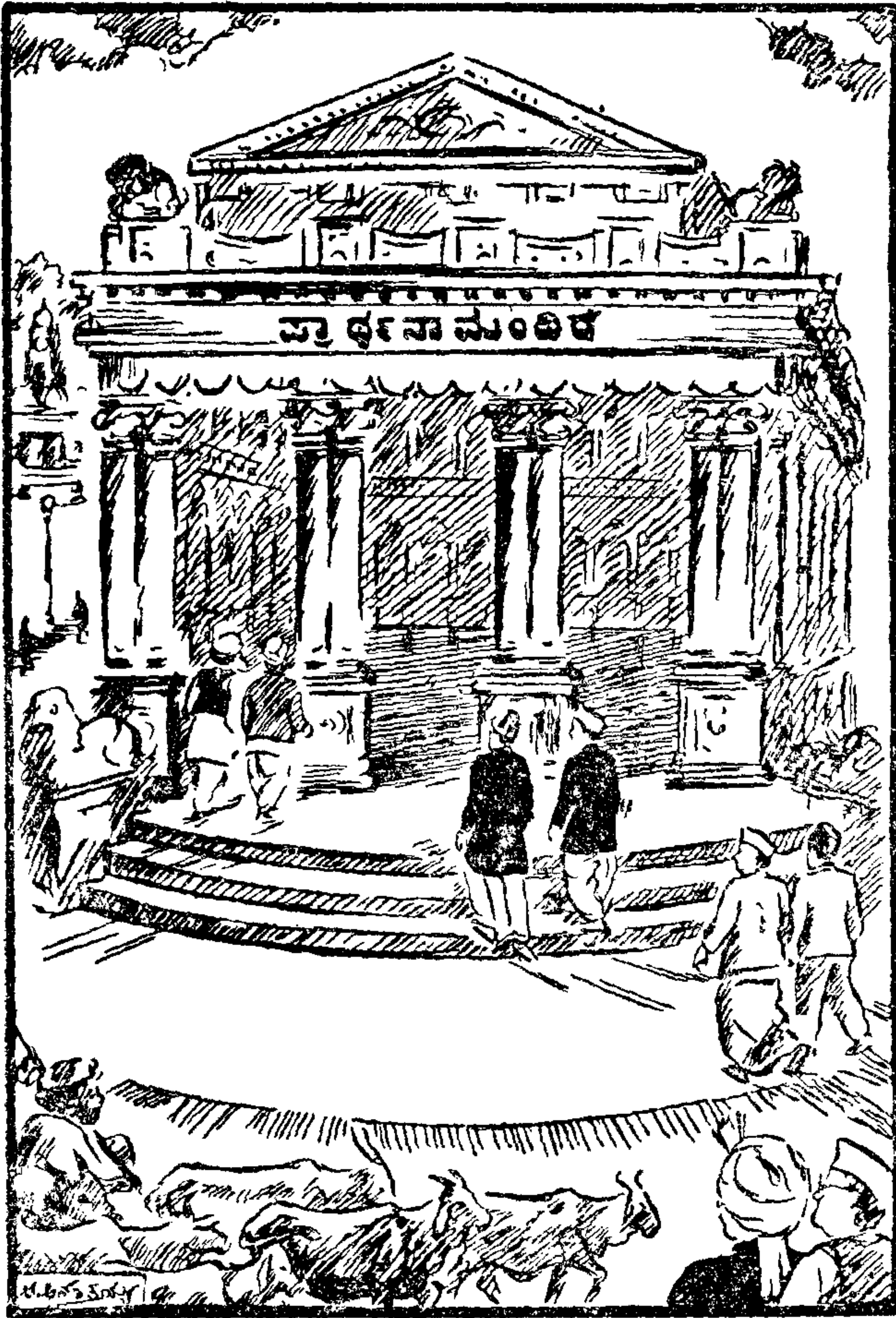
ಆತ್ಮ-ಬಾಂಭು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯಲು, ಅನೇಕ ಅಮೆರಿಕನರು ವಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ವಾರ್ಧಾಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ವಿಮಾನ, ವೆಬ್ಬ್ರೋಲ್ ಸಾಲದೆ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಂಡ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ವೈಲಟ್‌ನ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ, ವಾಹನಕ್ಕೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಾದ ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಕೊಂಚವೂ ಅಸಾಯ ತಗುಲಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ, “ ದೇವರ ರಾಜ್ಯವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ, ” “ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ದೇವರ ಮಕ್ಕಳು ” ಎಂದು ಭಜನೆಮಾಡುತ್ತ, ಹತ್ತಿರದ ಊರಕಡೆ ನಡೆದರು ...ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡ ಹಿಂದುಗಳು ಹಲವರು ಹಲ್ಲುಕಿರಿಯುತ್ತ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ....‘ ಸಕ್ಕರೆ ’ ಹಂಚಿದರು. “ ಆಹಾ ! ಎಂಥ ಭ್ರಾತೃಪ್ರೇಮ ಈ ಹಿಂದುಗಳದು ! ” ಎಂದು ಅವರು ಆನಂದಿಸಿದರು. “ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನೂ ತುಷ್ಟಿ ಪುಷ್ಟಿಗಳನ್ನೂ

ತುಂಬಲು ಗಾಂಧೀ ತತ್ವವೇ ಸಾಧನವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆತನ ದಿವ್ಯವಾಣಿ, ಆತನ ಪುಣ್ಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿ, ಸಾಕು ! ” ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದರು.

ಸಿಹಿ ಹಂಚಿದ ಸಂಚುಗಾರರು, ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಬಿಳುವೇರಿ. ಮಾತಾಡದೆ, ಓಡಿಹೋದರು.

—ರೇವಣ್ಣ.

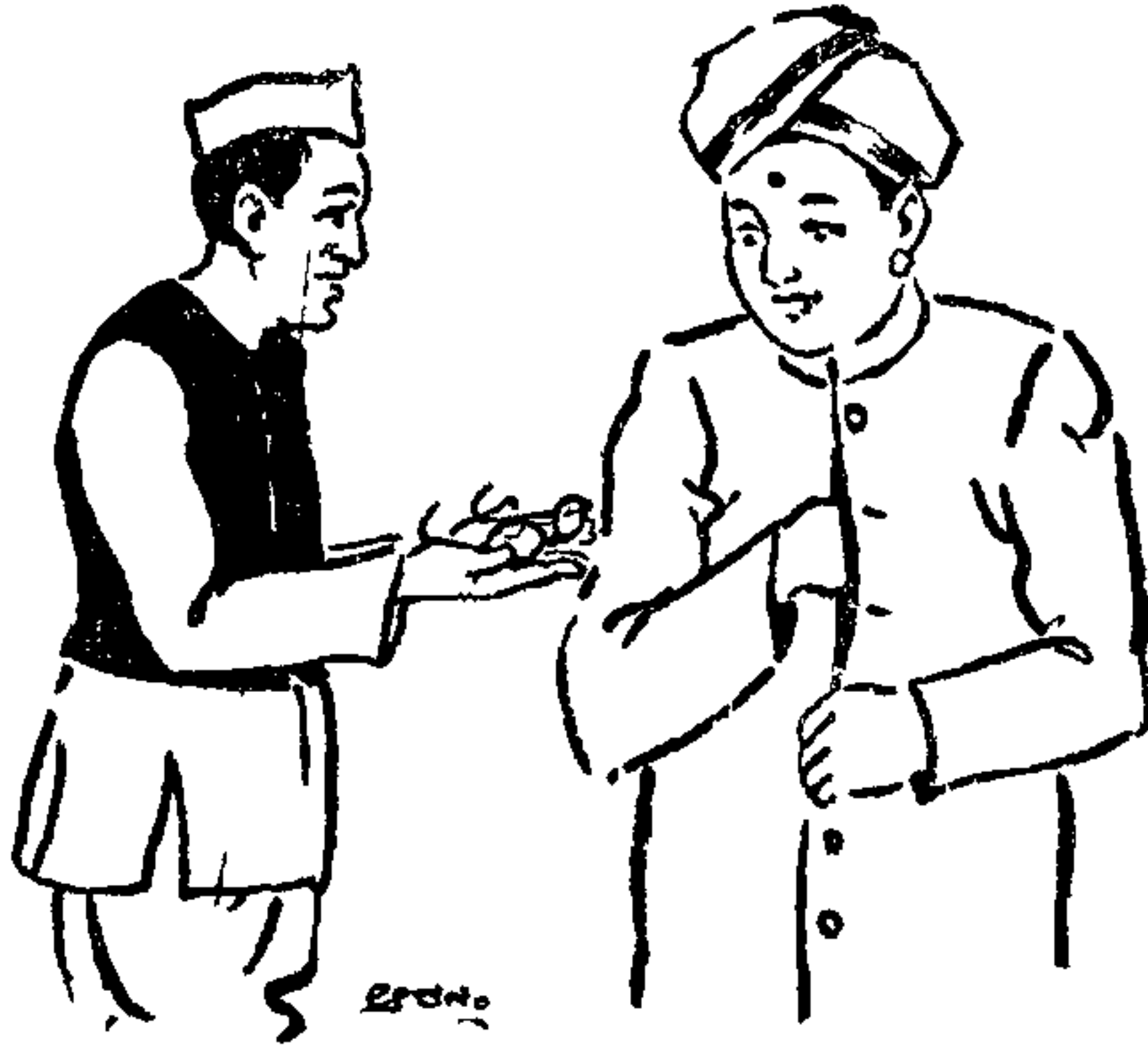

ಕೈಲಾಸಂ ಉವಾಚ

(೨)

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭಾರತಾನೇ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಾನ ಅದೇನು ಹೊಗಳಿದ್ದುನೂವೆ, ಯಾವ ಮಹಾ ತಾಯಿನೋ..... ಆತ ಮಗು ಆಗಿದ್ದಾಗ . ' ಚೀಮೆಗಳ್ಳ ಕೊಲ್ಬಾರ್ದು '.... ' ನೊಣಗಳ್ಳ ಹೊಡೀಬಾರ್ದು '.... ' ನಾಯಿ ಬೆಕ್ಕುಗಳ್ಳ ಒದೀಬಾರ್ದು '..... .. ' ಜವಾನ್ರನ್ನ ಬೈಬಾರ್ದು ' ಅಂಬೋಡ್ವೆಲ್ಲ, ವೊದ್ದೋ ... ಮುದ್ದಿಟ್ಟೋ.... ಹೊಡ್ಡೋ.... ಬಡ್ಡೋ .. ಬೈದೋ....ಇಲ್ಲಾ ಬಾಚಿ ತಬ್ಬೊಂಡೋ....ಹ್ಯಾಗೋ ಆ ಮಗೂ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಇಳಸ್ಬಿಟ್ಟೋ .. ಈಗ ಈ ಭಾರತ ಮಾತೇಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರೋಕೆ ದಾರಿ ಒಂದೇ ಒಂದು—' ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ ' ಅಂತ ಆತ ಸಾರಿ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ..... ಆತನ ನೀತಿ ಆತನ ಮಹಾತ್ಮೆ ಅಂತ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದುನೂವೇ ... ನಮಗ್ಗೊತ್ತು.... ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ... ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಆತನಿಗಿದ್ದ ಆ ತಾಯಿ ಪ್ರಭಾವಾನೇ ಈಚೆಗೆ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೂ ಆತನ ನಡತೆ, ಆತನ ಭಾಗ್ಯ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿದ್ದಿದೇ ಅಂತ ... ನಮಗ್ಗೊತ್ತು.... ಹೆಂಗಸರಿಗೆ

—' ಅಮ್ಮಾವ್ರ ಗಂಡ '. ಕಮಲಾ.

(ಗುಟ್ಟಾಗಿ)

ಧ. ಪ್ರ. ಮೊನ್ನೆ, ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬಂದವನ ಹತ್ತಿರ ಗಾಂಧೀಜೀ ಕನ್ನಡಕ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ
ಹಿಂ ರೂ. ಕೊಟ್ಟು. ಅವನು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದನಂತೆ ಆಗ—

ಧ. ರ. ಈವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಒಬ್ಬ ಮಾರಿದನಲ್ಲಯ್ಯ ಆತನದೇ ಅಂತ—

ಹಿಂದೆ ಉರುಳಿದ ಚಕ್ರ

ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ. ಕಥೆಯೆಲ್ಲ, ನಡೆದದ್ದು. ನಡೆದದ್ದು ಎಂದರೆ— ‘ಮಹಾಪರಿನಿರ್ವಾಣಸೂತ್ರ’ ಎಂಬ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

“ವೈರವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಾರದು. ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ಬದುಕಬೇಕು” ಎಂದು ನಲವತ್ತೈದು ವರುಷ ಕಾಲ ಬದುಕಿ, ಇತರರಿಗೆ ಆ ಬದುಕಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಭಗವಂತನಾದ ಬುದ್ಧನು ಕುಶೀನಾರ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ನೀಗಿದನು. ಸರಿಯೆ, ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲ ಆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಕಲ ರಾಜಯೋಗ್ಯವಾದ ದೇವಯೋಗ್ಯವಾದ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಆ ದೇಹವನ್ನು ಆಗ್ನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು

ಭಗವಂತನ ದೇಹ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಬೂದಿಯಾಗಿ ಒಂದು ರಾಶಿ ಚಂದನದ ಬೂದಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿಹೋಯಿತು.

ಕುಶೀನಾರದವರು ‘ಭಗವಂತನ ಬೂದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮದಾಯಿತು’ ಎಂದು ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತರಾದರು.

ಆದರೆ ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಗಧದ ರಾಜನಾದ ಅಜಾತಶತ್ರು. ವೈಶಾಲಿಯ ಲಿಚ್ಛವಿಗಳು. ಕಪಿಲವಸ್ತುವಿನ ಶಾಕ್ಯರು, ಆದ್ರಕಲ್ಪದ ಬೂಲಿಯರು, ರಾಮಗ್ರಾಮದ ಕೋಲೀಯರು, ಸಾವಾನಗರದ ಮಲ್ಲರು, ಎಲ್ಲರೂ ತಮಗೂ ಬುದ್ಧನು ಪರಿಚಿತ ಗುರುವಾದ್ದರಿಂದ ನಮಗೂ ಈ ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಕುಶೀನಾರದವರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಸರಿ ! ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧಮಾಡಿಯಾದರೂ ಬೂದಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾದರು

ಆದರೆ ಆಗ ದ್ರೋಣನೆಂಬವನು ಬಂದು, “ಅಯ್ಯಾ ! ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯ ಬೂದಿಗಾಗಿ ಬಡಿದಾಡುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಅಲ್ಲವೇ. ಜಗಳ ಬೇಡ, ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆ ಬೂದಿಯಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸ್ತೂಪಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸೋಣ” ಎಂದನು.

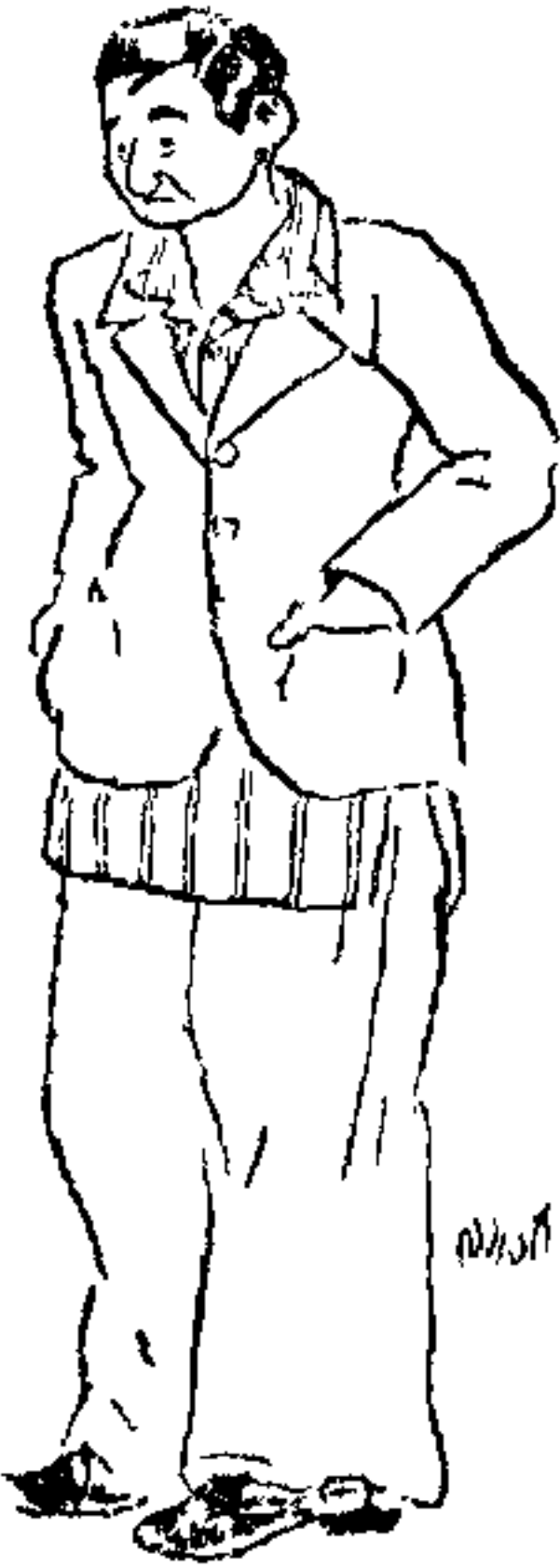
ಅದರಂತೆಯೇ ಬುದಿಯನ್ನು ಎಂಟು ಭಾಗವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು ಹಂಚಿದ ಸಾತ್ರೆಯನ್ನು ದ್ರೋಣನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಮೇಲೆ ತಾನೂ ಒಂದು ಸ್ತೂಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಕಡೆಗೆ ಬಂದ ಪಿಂಪಲಿವನದ ಮೋರಿಯರು, ಚಿತೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿದಮೇಲೆ ಉಳಿದಿದ್ದ ಇದ್ದಿಲು ಕರುಕುಗಳನ್ನೇ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಮೇಲೆ ತಾವು ಸ್ತೂಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು

* . *

ಈಗ ಬುದ್ಧನ ಬುದಿಗೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ಥೂಲದೇಹಿಗಳೂ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ—ಸ್ತೂಪಗಳ ಹತ್ತಿರ ದಿನವೂ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಸ್ತೂಪಗಳ ಬಳಿ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಬುದ್ಧನ ಶೀಲವನ್ನು ನಡೆಸುವವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಕಷ್ಟ. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ತೂಪಗಳಿವೆ, ನಿಜ. ಒಡೆದು ಮುರಿದು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸ್ತೂಪವಿದ್ದಿತೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನು ಇದ್ದು ಆಳಿ ಹೋದನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನರಚಿಹ್ನೆ, ಅದೇ ಆತನು ಹೇಳಿದ ಶೀಲವನ್ನು ನಡೆಸುವ ನವುರಾದ ನೇರವಾದ ಮನಸ್ಸು—ಅದು ಮಾತ್ರ ಮೂಲದ ಕೊಂಬಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧನ ವಂಶಜನಿನ್ನೊಬ್ಬ ಇದೇ ಈಗ ಮರುಕೊಳಿಸಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಾನೆ ಅದೇ ಹಳೆಯ ಚರಿತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೆ ಮರುಕೊಳಿಸದಿರಲಿ.

— ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ.

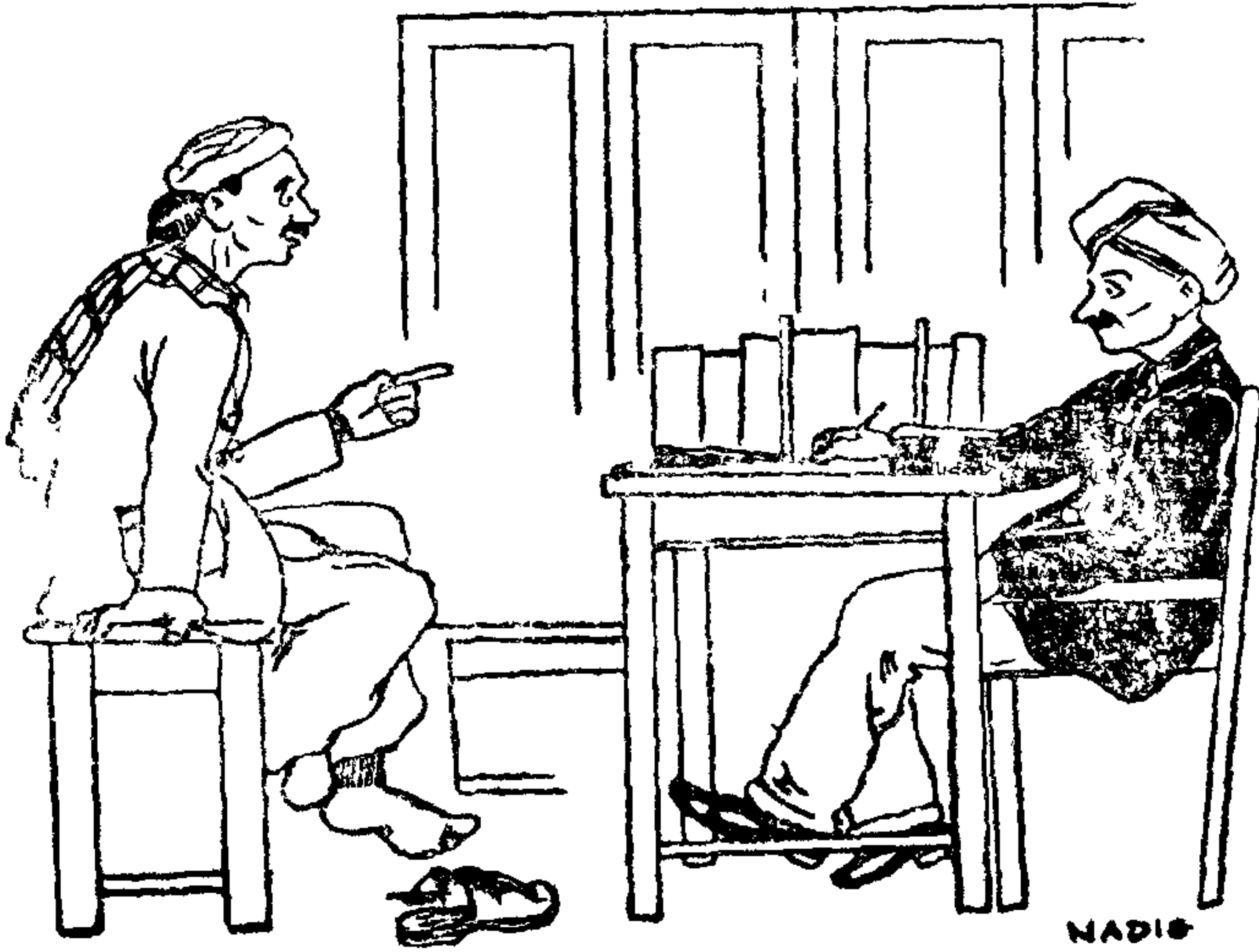
ನನ್ನ ಹೆಸರು ಸೇತುರಾಂ ಕಣೋ ... ನಾಥೂರಾಂ ಅಲ್ಲಾ

ನನ್ನ ಯಾಕೋ ಸತಾಯಿಸ್ತಾರೆ ?

ಆಗಾಖಾಸರ ಆರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರು ೨೧ ದಿನಸ ಸರಶನ ವ್ರತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಒಮ್ಮೆ ಹೃದಯ ಚಲಸವು ನಿಂತಂತಾಯಿತೆಂದೂ, ಅದರ ಒಂದೆ ರಗು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಯ್ತೆಂದೂ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡಿ ' ಏನು ಡಾಕ್ಟರೇ ! ಅತನಿಗೆ ಮೊದಲೇ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಅಸ್ವತ್ತಿದ್ದರು ಜತೆಗೆ ಉಪವಾಸ, ಹೃದಯ ನಿಂತರೆ ತಿರುಗಿ ಅದೇ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ' ವೈದ್ಯರು ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ.

' ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಹೌದು, ಅದರ ಅತನಿಗೆ ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸರಶನ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾನುವಾಗಲಿಲ್ಲ ' ಎಂದುದು.

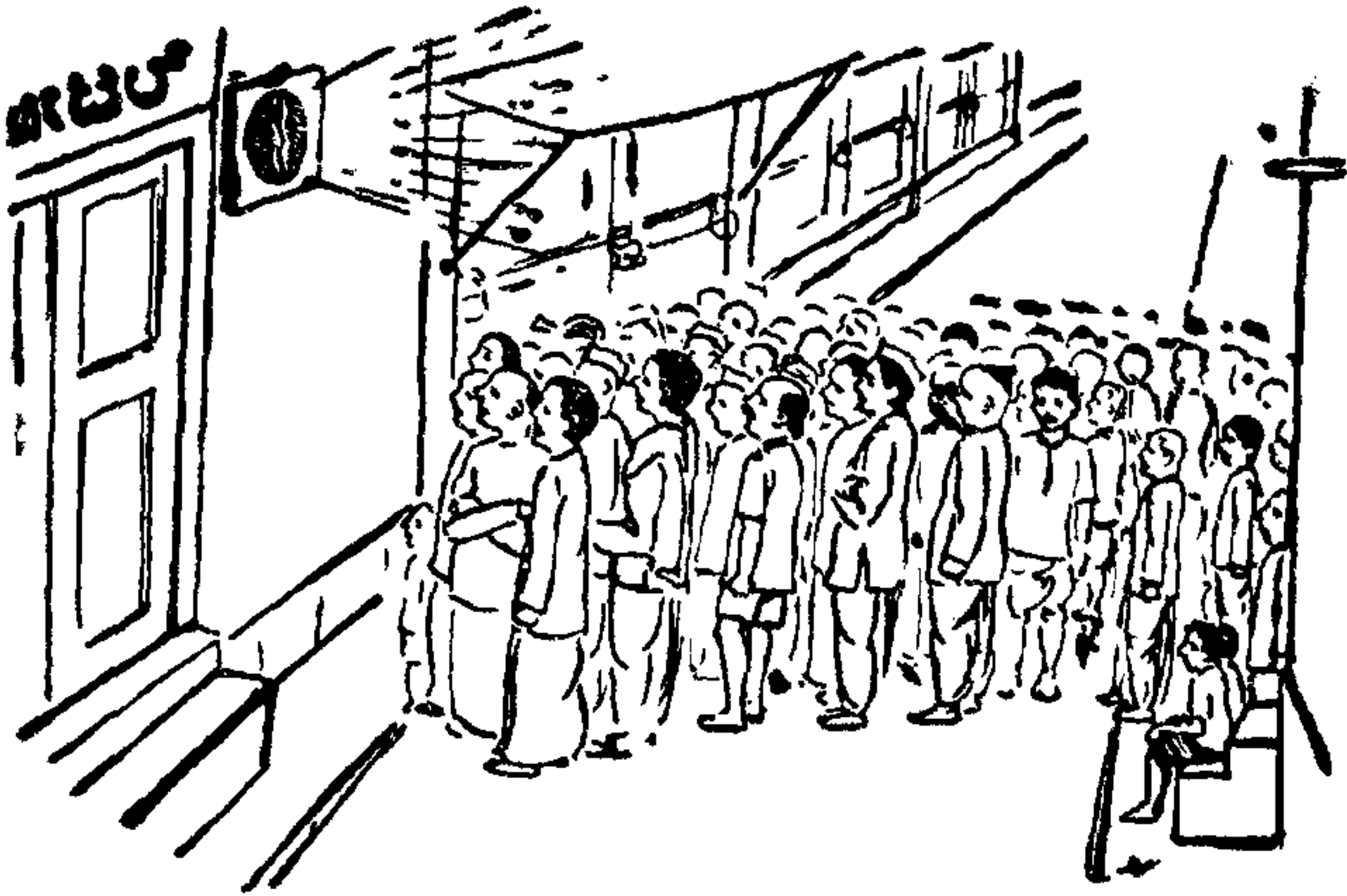
ಹೋಗಲಿ ಬುಡಿ ಬುದ್ದಿ ! ಆ ಹುಸೇನ್ ಸಾಬಿ ಕೇಸ್ಸ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ.

— ಸ್ವಾ ರ ಕ ಗ ಳು ? —

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀ ವಿದ್ಯುತ್ಕೇಂದ್ರ—ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಬೋಗನ್‌ವಿಲ್ಲ
ಎಂದು ಹೆಸರಾಂತ, ನವೀನವಾದ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಹೆಸರ
ನ್ನಿಡುವುದು ನ್ಯಾಯ.

ವಿಧವಿಧ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ—
ಸ್ಕಾಚ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಾಂತ ವಸ್ತುವಿಗೆ,
ಲಾಂಕ್ ಪೈರಿನವರು ತಮ್ಮ ಗಿರಣಿಗೆ,
ಅಮೆರಿಕಾದವರು ಅಣು ಬಾಂಬು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ—
ಜಪಾನೀಯರು ತಮ್ಮ ಅಗ್ನಿ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ—
ಚೀನೀಯರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ,
ಫ್ರಾನ್ಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ತಯಾರಿಕೆಗೆ,
ಜರ್ಮನರು ತಮ್ಮ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ,

ಹೀಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ?

‘ ಆ ’ ಶನಿವಾರ, ರೇಡಿಯೋ ಉವಾಚ :—

ಯ ಏನಂ ವೇತ್ತಿ ಹಂತಾರಂ ಯಶ್ಚೈನಂ ಅನ್ಯತೆ ಹತಂ ।

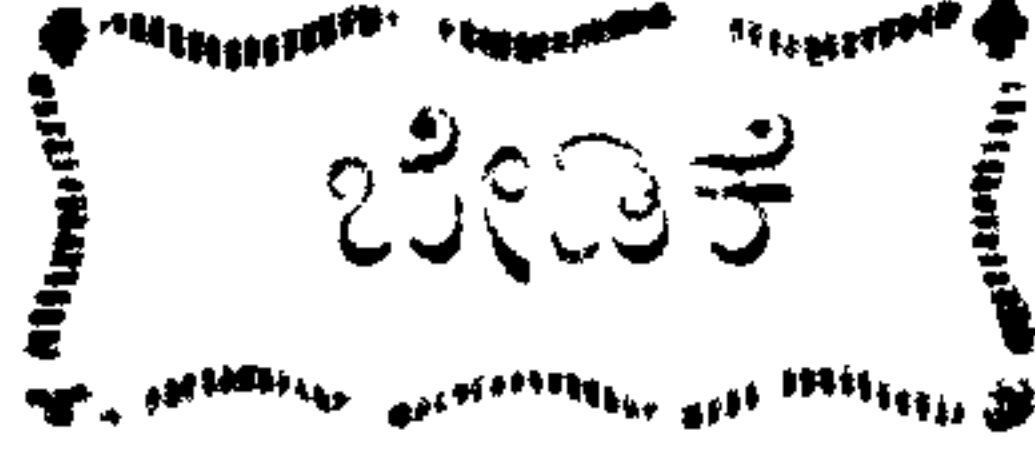
ಉಭೌ ತೌ ನ ವಿಜಾನೀತೋ ನಾಯಂ ಹಂತಿ ನ ಹನ್ಯತೇ ॥

ಇದು ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಸಿಡುಗುಟ್ಟುತ್ತೀರಿ ಅವತ್ತಿನಿಂದ—

ಪೂನಾ ನನ್ನ ತೊರೂರು ಹೌದು—ಅದು ನನ್ನ ತಪ್ಪೇ ?

ಎಂಥ ನಾಡಿದು, ಎಂಥ ಕಾಡಾಯಿತೋ !

ಸೊಗಸಾದ ನಗೆ ಹೋಗಿ ಹೊಲಸು ಹಗೆ ತುಂಬಿಹುದೋ ||

ಹಗೆಯ ಹೆಸರನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗಿಡಬೇಕೆಂದು

ಒಗೆದ ದಾಸರ ಮಾತು ಹರಡಿದೀ ನಾಡಿನಲಿ

ಹಗೆತನವೆ ಮನೆಮಾಡಿ, ಹಿಡಿದು ಬೀಳಿಸಿರೆಂದು

ಒಗೆ ಒಗೆಯ ಮಾನ್ಯರೇ ಹೇಡಿ ನುಡಿ ಬೊಗಳುವರೋ

ನೂರು ಧರ್ಮವ ಬೀರಿ ಬಾನ ಭತ್ತವ ಹಿಡಿದು

‘ ಸಾರಿ ಬನ್ನಿರಿ ಸರುವ ಜನರಣ್ಣ ತಮ್ಮದಿರು ’,

ಎರಿ ಈ ಪರಿ ಬಾಳ್ವ ಸೀಮೆಯಲಿ ಇಕೊ ಈಗ

ಇರಿದು ಕೊಲುವ ಕಪಟ ಕುಲದೈವ ವಾಗಿಹುದೋ

ಕೊಲ್ಲದೇ ಬದುಕಿವುದು ಪ್ರೀತಿ ಗೆಲುವುದು ಎಂದು

ಎಲ್ಲರೊಡೆಯನ ನಂಬಿ ಬಾಳುವುದು, ಎಂಬ ಆ

ಬಲ್ಲವರ ಮಾತಿಗಹುದೆಂದ ಹಿಂದು ಜನ

ಒಲ್ಲೆ ಗಾಂಧಿಯನೆಂಬ ಕೂವದಲಿ ಬಿದ್ದಿಹುದೋ

ಕಾಲ ಭೂತದ ಕರಿಣ ಕತ್ತಲೆಯ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ

ಸಿಲುಕಿರುವ ನನ್ನಾಡ ನಾಜಿ ಪಂಥವಿ ತೊಳಲಿ

ಹಲುಬುವೀ ಜನತೆಯನು, ನೀನುಳಿಸು, ಜವಹರಾ

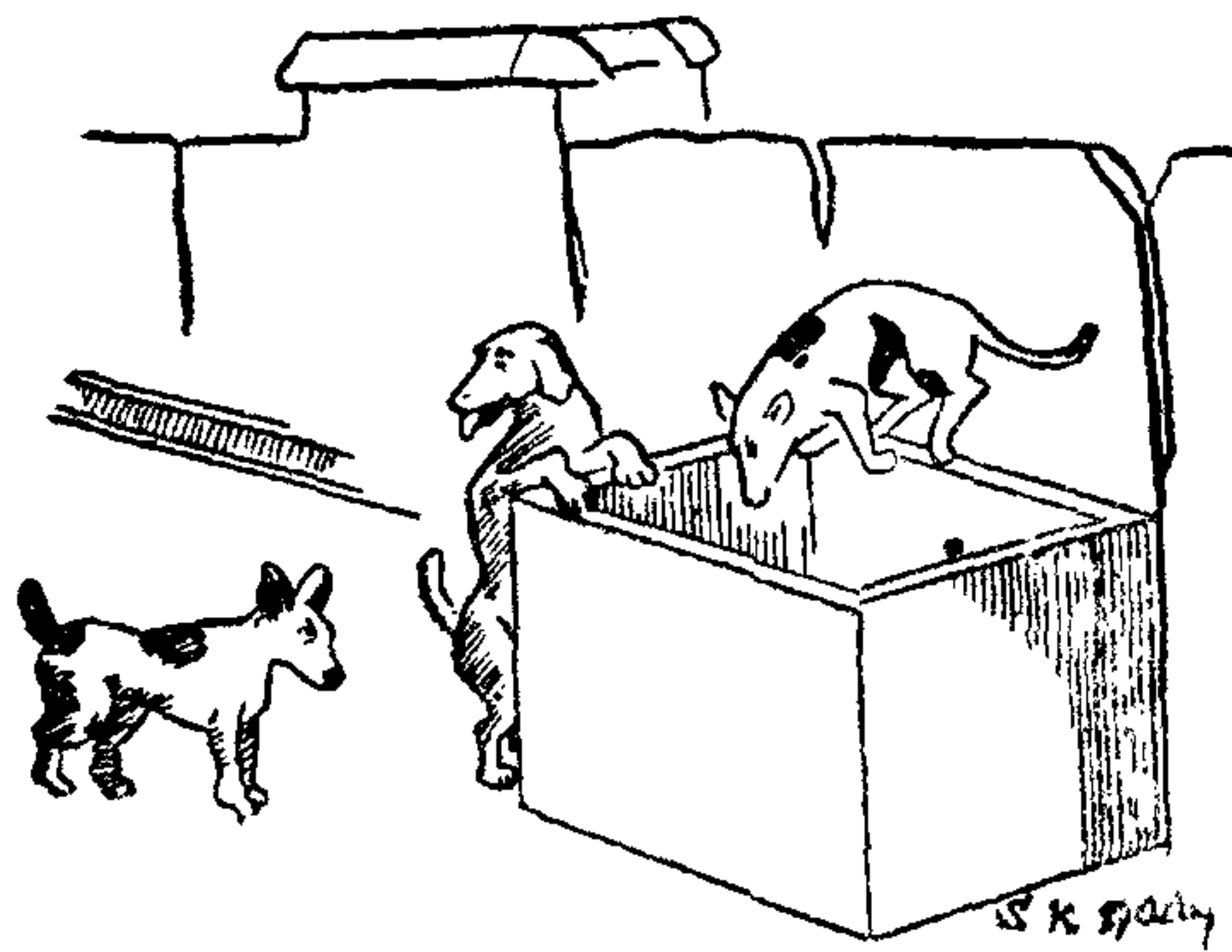
ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲಿಸೆಮ್ಮ. ಗಾಂಧಿಜೀ ಪಥದಲ್ಲಿ.

(ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗುಳಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ)

— 0 —

— ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬೆಳವಳಿಗೆ —

ನಯನಕ್ಕೆ ನಯನ, ದಂತಕ್ಕೆ ದಂತ, ಎಂಬ ಮಾತೊಂದು ನಡೆದಿತ್ತು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ. ಕೊಂದವನ ಕೊಲ್ಲೆಂಬ ನುಡಿಯೊಂದು ನಡೆದಿತ್ತು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಾನವನು ವನ ಜೀವಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ. ಸತ್ತವನ ಸಂತತಿಯೆ ಕೊಂದವನ ಕುಲ ಜೀವವೊಂದನು ತೆಗೆಯೆ ಪ್ರೇತದಾತ್ಮಕೆ ತೃಪ್ತಿ, ಎಂಬುದೇ ಧರ್ಮಂ ಚಂಡಾಲ ಜನರಲ್ಲಿ. ಮಾನವನು ನಾಗರಿಕನಾಗುತ್ತ, ಕೊಂದವನ ಕರಿತಂದು ಕಾನೂನ ಕಾಲಂಗಳಿಗನುಗುಣ ಸಾಕ್ಷಿ ಗೀಕ್ಷೆಯು ನೆರಹಿ, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಪ್ಪನಿಸಿ, ಜಡ್ಡಿ ಮನವೊಪ್ಪಿದರೆ, ಕೊಲ್ಲೆಂಬ ನ್ಯಾಯವೇ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು ನೆಲವೆಲ್ಲಿ, ಕೊಂದವನು ವಾಪಿಯೇ? ಛಿ! ಕೋಪ ಕೆರಳಿಸಿತವನ ; ಬಡತನದ ಕಡುಬೇಗೆ ಕುರುಡು ಮಾಡಿತವನ ; ತಿದ್ದ ವರ ಒರವಿನಳಿ, ಎದ್ದವಗೆ ಕೈನೀಡು. ರೋಹಿಮನು ಕಾಂಬಂತೆ ಕಾಣವನ, ಎಂಬುದೇ ಹಿರಿಯ ನುಡಿ. ಹೀಗೆಂದೆವು ನಾವು, ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯ ವರೆಗು ..... ನಿನ್ನೆ ಏನೆಂಜಿರೋ ? ಜಾರಿದೆವು ಕೈರಾತ ಕೂಪಕ್ಕೆ ಕರಡಿ ಹುಲಿ ಕಾಳಿಂಗಕ್ಕಂತಲೂ ಕೇಳಾಗಿ .. ಏ ಬೀಯನು ಕೊಲ್ಲಲ್, ಸೀ ಡೀಯತು ಕೊಲ್ವುದೇ ನ್ಯಾಯಂ, ಅದುವೆ ಸರಿ, ಅದುವೆ ಫನಾತನಂ, ಹತ್ಯನಾರಾಯಣಂ ! ಏಕೆ, ಏ ಬೀಯನು ಕೊಲ್ಲಲ್, ಡಿ ಯಿಂದ ಸೆತ್ ವರೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲಿರಲಿ, ಎಂದಿರಲಿ, ಏಮತ ದವರಾದರೆ, ಕೊಲ್ಲವರ, ತಡಿ ಅವರ, ಎಂಬುದೇ ಧರ್ಮಂ, ಎಂದೆನುತ ಮಾರಿ ಗೌತಣ ಮಾಡಿದೆವು ಮೋಸದಲಿ !....ಇದಕಿಂತ ಕೇಳಾದ ಶೀಲವನೆ ಕೈಹಡಿದು.... ಅಯ್ಯೊ, ಘೋರತರ ಘಾತುಕಂ ! ಡೀಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಿರ್ ! ಜೀಯನ್ನು ಕಡಿಯ ದಿರ್ ! ಹಿಂದುಗಳ ಧರ್ಮವನು ಹಿಂದಿಕ್ಕದಿರ್ !” ಎನ್ನುತ್ತ ಕಾಲ್ ಹಿಡಿದು ಬೇಡಿದಾ ಬುದ್ಧನನು ಸಿದ್ಧನನು ಉದ್ಧಾರಮೂರ್ತಿಯನು ಗಾಂಧಿಯನು ಕೊಂದನ್ ....ನಮ್ಮಂಥ ನಿಮ್ಮಂಥ ಇಂಡ್ಯನ್, ಮಾನವನ್....ದಾನವನ್ ! ಏನು ಬಂದುದೊ ಕೇಡು ನಾಡಿಂಗಿ. ಲೋಕಕ್ಕೆ, ಕೊರಗಿವಳ್ ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವಪರಂಜಿ ದೇವಿ.

೪ ಶನಿವಾರ .

“ ಯಾಕೆ ಹುಡುಕುತ್ತೀಯೋ ?

ಇನ್ನೆರಡು ದಿನ ಎಂಜಲು ಹಾಳೆ ಕೂಡ ಸಿಗುಲ್ಲ. ”